

รายงานการประชุมคณะกรรมการส่งเสริมเกษตรกรรม

ครั้งที่ 8/2553

วันที่ 31 สิงหาคม 2553

ณ ห้องประชุมกระทรวงเกษตรและสหกรณ์

กรรมการผู้เข้าร่วมประชุม

1. นายสิงห์ทอง ชินวรรังสี
รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์
แทนปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	ประธานกรรมการ
2. นางสาวปานจิตต์ พิศวง
ผู้อำนวยการกองกลาง
แทนปลัดกระทรวงพาณิชย์	รองประธานกรรมการ
3. นายสุจิโรจน์ คงเมือง
หัวหน้าฝ่ายประสานการพัฒนาท้องถิ่นที่ส่วนพัฒนาและส่งเสริมการบริหารงานท้องถิ่น
สำนักบริหารการปกครองท้องถิ่น กรมการปกครอง
แทนปลัดกระทรวงมหาดไทย	กรรมการ
4. นางสาวสุนิสา ตามไทย
ผู้อำนวยการส่วนอุตสาหกรรม1 สำนักงานเศรษฐกิจอุตสาหกรรม
แทนปลัดกระทรวงอุตสาหกรรม	กรรมการ
5. นางสาวดาววัลย์ คำภา
ที่ปรึกษาด้านนโยบายและแผนงาน
แทนเลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ	กรรมการ
6. นางศศกร ลอศรีสกุลไชย
นักวิชาการคลังชำนาญการพิเศษ
แทนอธิบดีกรมบัญชีกลาง	กรรมการ
7. นายณัฐภูมิ สุขมล
ผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาและส่งเสริมกองทุนเพื่อการเกษตร
แทนอธิบดีกรมส่งเสริมการเกษตร	กรรมการ
8. นายประกิต เชวงนิรันดร์
ผู้อำนวยการฝ่ายกิจการนโยบายรัฐ
แทนผู้จัดการธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร	กรรมการ
9. นายประเสริฐ โกศลวิตร
อธิบดีกรมการข้าว	กรรมการ

10. นายฉัตรชัย ประคองทรัพย์	กรรมการ
ประธานกลุ่มสหกรณ์การเกษตรชาวมะเลสอ จำกัด	
11. นายอุบลศักดิ์ บัวหลวงงาม	กรรมการ
ประธานคณะกรรมการกลางกลุ่มเกษตรกรแห่งประเทศไทย	
12. นายวิเชียร เจียรธรรม	กรรมการ
ประธานกลุ่มเกษตรกรภาคตะวันตก	
13. นายสุรัชย์ ศิริมัย	กรรมการ
ประธานสหกรณ์โคนมบ้านมิ่ง จำกัด	
14. ว่าที่ ร.ต.สมพูนทรัพย์ กล้าวิกรณ์	เลขานุการ
ผู้อำนวยการสำนักบริหารกองทุนเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรและรับเรื่องร้องเรียน
สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	
15. นายกอบศักดิ์ จินตกานนท์	ผู้ช่วยเลขานุการ
ผู้อำนวยการสำนักจัดทำงบประมาณด้านเศรษฐกิจ 2 สำนักงานประมาณ	
16. นางจิราภรณ์ ด่านไทยวัฒนา	ผู้ช่วยเลขานุการ
นักบัญชีชำนาญการ
แทนผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาเงินนอกงบประมาณ กรมบัญชีกลาง	

กรรมการผู้ไม่มาประชุม

1. ปลัดกระทรวงการคลัง	ติดราชการ
2. อธิบดีกรมการค้าต่างประเทศ	ติดราชการ
3. อธิบดีกรมการค้าภายใน	ติดราชการ
4. นางสาวสุพัตรา ธนเสนีวัฒน์	ติดราชการ
รองปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์	
5. นายศิริชัย ออสุวรรณ	ติดภารกิจ
ประธานกรรมการดำเนินการชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย จำกัด	
6. นายอภิสิทธิ์ เตชะนิตีสวัสดิ์	ติดภารกิจ
ที่ปรึกษากิตติมศักดิ์และกรรมการบริหารสมาคมการประมงนอกน่านน้ำไทย	

ผู้เข้าร่วมประชุม

1. นางสาวรัชณีพร ชัยพิพัฒน์	สำนักงานประมาณ
2. นายพงศ์กูร วิรัตนันท์	สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ
3. นางชูศรี โพธิ์พันธุ์	กรมการข้าว
4. นายสมมาตร จงวนิช	กรมการข้าว
5. นายจารุวัฒน์ นุตเดชาพันธ์	กรมปศุสัตว์
6. นายโสภณ ชินเวโรจน์	กรมปศุสัตว์

7. นายศุภชัย ดานาพงศ์	กรมส่งเสริมสหกรณ์
8. นางอรรณณ วัฒนะรัตน์	กรมส่งเสริมสหกรณ์
9. นายสำราญ เชื้อสุจริต	กรมส่งเสริมสหกรณ์
10. นางณัฐนันท์ สารทอง	กรมส่งเสริมสหกรณ์
11. นายธีรภูมิ อระวีพร	กรมส่งเสริมสหกรณ์
12. นางสาวเพียวดี ราชรักษ์	องค์การสวนยาง
13. นายชูเกียรติ รักซ้อน	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กำแพงแสน
14. นายลลิต พัฒนพณิชำรง	มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ กำแพงแสน
15. นายอรรถวุฒิ สนั่นหนู	บริษัท คไลโดโสโคพ ทัวร์ แอนด์อีโค จำกัด
16. นายสุภัทรชัย โอฬารกิจกุลชัย	ช่วยราชการรองปลัดกระทรวงฯ สป.กษ.
17. นางพรพิมล เกิดขำ	กองคลัง สป.กษ.
18. นายกิตติณัฐ เหลี่ยมทับน้อย	กองเกษตรสารนิเทศ สป.กษ.
19. นางสาวชนิตา แซ่มตระกูล	สำนักบริหารกองทุนเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรและรับเรื่องร้องเรียน สป.กษ.
20. นางจิราภา สุภาพคำ	สำนักบริหารกองทุนเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรและรับเรื่องร้องเรียน สป.กษ.
21. นางสาวปิยะวรรณ ทิพย์แก้ว	สำนักบริหารกองทุนเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรและรับเรื่องร้องเรียน สป.กษ.
22. นางสาวอนิศา อ่อนบุญญะ	สำนักบริหารกองทุนเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรและรับเรื่องร้องเรียน สป.กษ.
23. นางสุนันต์ สมบูรณ์	สำนักบริหารกองทุนเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรและรับเรื่องร้องเรียน สป.กษ.
24. นางสาวมานิดา ด้านธนาวัฒน์วงศ์	สำนักบริหารกองทุนเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรและรับเรื่องร้องเรียน สป.กษ.
25. นางสาวกัญญารัตน์ สนั่นใจ	สำนักบริหารกองทุนเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรและรับเรื่องร้องเรียน สป.กษ.
26. นายณภัทร ประดิษฐ์ทรง	สำนักบริหารกองทุนเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรและรับเรื่องร้องเรียน สป.กษ.
27. นางสาวปรียาภรณ์ พิมพ์นิตย	สำนักบริหารกองทุนเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรและรับเรื่องร้องเรียน สป.กษ.
28. นางสาวชุลีพร ปันจัน	สำนักบริหารกองทุนเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรและรับเรื่องร้องเรียน สป.กษ.
29. นายสรณลักษณ์ ศิริวรรณางกุล	สำนักบริหารกองทุนเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรและรับเรื่องร้องเรียน สป.กษ.
30. นางสาวชนัดดา พิมพ์ลิขิต	สำนักบริหารกองทุนเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรและรับเรื่องร้องเรียน สป.กษ.
31. นางสาวปรีสุทธินี กอพลูกกลาง	สำนักบริหารกองทุนเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรและรับเรื่องร้องเรียน สป.กษ.
32. นางสาวปองฤทัย จตุรภัทร	สำนักบริหารกองทุนเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรและรับเรื่องร้องเรียน สป.กษ.
33. นางสาวสุรารักษ์ นานากุล	สำนักบริหารกองทุนเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรและรับเรื่องร้องเรียน สป.กษ.
34. นางสาวนิชตยา ขจรไพร	สำนักบริหารกองทุนเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรและรับเรื่องร้องเรียน สป.กษ.

เปิดประชุมเวลา 13.30 น.

ประธานฯ กล่าวเปิดการประชุม และดำเนินการประชุมตามระเบียบวาระ ดังนี้

ระเบียบวาระที่ 1 เรื่องที่ประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

ประธานแจ้งที่ประชุมว่า ในการประชุมครั้งที่แล้วได้แจ้งเรื่องการแก้ไข พรบ.กองทุนสงเคราะห์เกษตรกร พ.ศ. ... ผ่านการพิจารณาคณะกรรมการประสานงานสภาผู้แทนราษฎร ซึ่งจะเสนอเข้าสู่สภาผู้แทนราษฎรต่อไป ดังนั้น ฝ่ายเลขานุการฯ ต้องเตรียมการใช้ พรบ.กองทุนสงเคราะห์เกษตรกรฉบับใหม่ที่จะมีการเปลี่ยนแปลงหลายประการ เช่น เรื่องการโอนงาน เบิกจ่ายเงินจากกระทรวงการคลังมาให้กระทรวงเกษตรฯ และการเบิกจ่ายเงินกู้ให้กับสถาบันเกษตรกรโดยตรง หาก พรบ.มีผลบังคับใช้ ฝ่ายเลขานุการฯ ต้องตรวจสอบหลักเกณฑ์และดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้องเสนอที่ประชุมพิจารณาต่อไป

ที่ประชุมรับทราบ

ระเบียบวาระที่ 2 รับรองรายงานการประชุมคณะกรรมการสงเคราะห์เกษตรกร ครั้งที่ 7/2553 เมื่อวันที่ 9 สิงหาคม 2553

ตามที่ได้มีการประชุมคณะกรรมการสงเคราะห์เกษตรกร ครั้งที่ 7/2553 เมื่อวันที่ 9 สิงหาคม 2553 ฝ่ายเลขานุการฯ ได้จัดทำรายงานการประชุมเสร็จเรียบร้อยแล้ว และส่งให้กรรมการทุกท่านตรวจสอบเรียบร้อยแล้ว ปรากฏว่า ได้มีการลงมติ ขออนุมัติรายงานการประชุม ดังนี้

1. นางครองทรัพย์ จิรัชย์ศรี ผู้แทนสำนักงบประมาณ ขอแก้ไข ตำแหน่งหน้า 2 ข้อ 15

ข้อความเดิม ผู้อำนวยการสำนักจัดทำงบประมาณด้านเศรษฐกิจ 2 สำนักงบประมาณ

ข้อความใหม่ นักวิเคราะห์งบประมาณชำนาญการพิเศษ

2. นางสาวสุนิสา ตามไทย ผู้แทนกระทรวงอุตสาหกรรม ขอแก้ไขความเห็นที่ประชุมหน้า 22

ข้อความเดิม นางสาวสุนิสา ตามไทย ผู้แทนกระทรวงอุตสาหกรรม ให้ความเห็นเห็นว่า เนื่องจากการเดินทางเข้าประเทศรัสเซียวันนี้เป็นประเทศที่น่าสนใจที่จะเข้าไปดู ด้วยเป็นประเทศที่มีการเปลี่ยนแปลงการปกครอง มีการแบ่งแยกประเทศ แต่มีข้อสังเกตในเรื่องของความปลอดภัยและเพื่อความสะดวกควรจะไปติดต่อกับที่สำนักงานของกระทรวงพาณิชย์ใน MOSCOW ซึ่งจะมีล่ามคอยให้คำแนะนำ โดยจะเป็นคนไทยที่ไปเรียนที่นั่นเพราะใช้ภาษารัสเซียไม่ใช้ภาษาอังกฤษ และได้มีข้อมูลของประเทศรัสเซียตอนนี้นั้นสนใจลงทุนแปรรูปของการเกษตรในเรื่องของไม้ อุตสาหกรรมเฟอร์นิเจอร์ต่าง ๆ ด้านธุรกิจสปา นวดแผนไทย ผลิตภัณฑ์สปา น้ำมันสมุนไพร และผลิตภัณฑ์สมุนไพรกำลังได้รับความนิยมค่อนข้างสูง ดังนั้นถ้ามีข้อมูลที่รอบคอบมีเป้าหมายที่ชัดเจนน่าจะได้ในหลักการ เหตุผล เป้าหมาย วัตถุประสงค์ของโครงการให้ดูรัดกุมมากขึ้น

ข้อความใหม่ นางสาวสุนิสา ตามไทย ผู้แทนกระทรวงอุตสาหกรรม ให้ความเห็นเห็นว่า ประเทศรัสเซียวันนี้เป็นประเทศที่น่าสนใจที่จะเข้าไปศึกษาดูงาน แต่มีข้อสังเกตในเรื่องของความปลอดภัยและเพื่อความสะดวกควรจะไปติดต่อกับที่สำนักงานของกระทรวงพาณิชย์ใน กรุงมอสโก ซึ่งจะมีล่ามนักศึกษไทยที่ไปเรียนที่นั่นเชี่ยวชาญภาษารัสเซียเนื่องจากคนรัสเซียไม่นิยมใช้ภาษาอังกฤษ นอกจากนี้มีข้อมูลของผู้แทนการค้าไทยที่ไปเยือนรัสเซีย ทราบว่า รัสเซียมีความประสงค์ให้ไทยลงทุนในอุตสาหกรรมเกษตรแปรรูป เช่น โรงงานผลิตเฟอร์นิเจอร์ และโรงงานขนาดใหญ่ที่ใช้ไม้เป็นวัตถุดิบ รวมถึงธุรกิจด้านสปา นวดแผนไทย และผลิตภัณฑ์สมุนไพร กำลังได้รับความนิยมค่อนข้างสูง ดังนั้น หากมีการเพิ่มเติมข้อมูลการศึกษาดูงานที่ชัดเจนจะช่วยให้หลักการเหตุผล เป้าหมาย วัตถุประสงค์ของโครงการดูรัดกุมมากขึ้น

3. นายวิเชียร เจียรธรรม ประธานกลุ่มเกษตรกรภาคตะวันตก ขอเพิ่มเติมความเห็นหน้า 18

นายวิเชียร เจียรธรรม ประธานกลุ่มเกษตรกรภาคตะวันตก ให้ความเห็น ดังนี้

ในเดือน กรกฎาคม 2553 สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้ติดตามโครงการที่ขอใช้เงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร

ระหว่างวันที่ 14-16 กรกฎาคม 2553 ในเขตพื้นที่ ลพบุรี อ่างทอง สิงห์บุรี และสุพรรณบุรี

ระหว่างวันที่ 21-24 กรกฎาคม 2553 ในเขตพื้นที่ ตรัง

ระหว่างวันที่ 28-30 กรกฎาคม 2553 ในเขตพื้นที่ นครราชสีมา สระบุรี

ระหว่างวันที่ 30-31 กรกฎาคม 2553 ในเขตพื้นที่ สุพรรณบุรี โดยได้รับเชิญเข้าร่วมประชุม

โครงการที่ติดตาม

โครงการสนับสนุนเงินทุนหมุนเวียนเพื่อพัฒนากลุ่มเกษตรกร โครงการนี้จะสิ้นสุดโครงการในเดือนกันยายน 2553 และครบกำหนดส่งคืนเดือนตุลาคม 2553 เป็นหน้าที่ของกรมส่งเสริมสหกรณ์ที่รับผิดชอบโครงการจะต้องทำรายงานให้กองทุนสงเคราะห์เกษตรกรทราบ ตามระเบียบคณะกรรมการกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรว่าด้วยการเบิกจ่ายเงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร พ.ศ. 2548 ข้อ 17

โครงการส่งเสริมการให้บริการเครื่องจักรกลของกลุ่มเกษตรกร กลุ่มเกษตรกรยังไม่ได้ทำสัญญากับหน่วยงานที่รับผิดชอบโครงการ (กรมส่งเสริมสหกรณ์) หนี้สัญญายังไม่เกิดระหว่างกรมส่งเสริมสหกรณ์กับองค์กรกลุ่มเกษตรกรสมควรต้องติดตามโครงการนี้อย่างไร

การติดตามโครงการที่ขอใช้เงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร คำสั่งที่ 1/2551 สั่ง ณ วันที่ 28 กุมภาพันธ์ 2551 มีอนุกรรมการพิจารณา ติดตามและประเมินผลโครงการที่ขอใช้เงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร 13 ท่าน ในจำนวน 13 ท่านมีผู้แทนเกษตรกร 2 ท่าน ทุกครั้งที่ติดตามโครงการการใช้เงินกองทุนฯ ได้แจ้งให้คณะอนุกรรมการติดตามรับรู้และร่วมเดินทางติดตามโครงการหรือไม่ และหลังติดตามโครงการใช้เงินกองทุนฯ ได้ประเมินผลโครงการที่ได้รับอนุมัติโครงการที่ขอใช้เงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร นำเสนอคณะกรรมการสงเคราะห์เกษตรกร ตามคำสั่งที่ 1/2551 หรือไม่อย่างไร

พนักงานร่วมเดินทางติดตามโครงการที่ใช้เงินกองทุนสงเคราะห์ฯ ควรจะเน้นพนักงานที่รับเรื่องทำโครงการนั้นๆ จะได้ให้ความเห็นและสามารถให้คำตอบ และรับเรื่องปัญหาต่างๆ ในโครงการที่พนักงานกองทุนรับผิดชอบ

การนัดประชุม

พนักงานกองทุนฯ ได้โทรศัพท์ถามคณะกรรมการว่าจะเข้าร่วมประชุมได้หรือไม่ กรรมการยังไม่ได้รับหนังสือเชิญประชุม และพนักงานก็ไม่สามารถให้รายละเอียดเกี่ยวกับการประชุมได้ โดยทั่วไปไม่สมควรใช้วิธีนี้ส่วนใหญ่จะใช้เวลาประชุม ในวาระอื่นๆว่าครั้งต่อไปจะประชุมในวันไหนเวลาอะไรที่เหมาะสมประธานในที่ประชุมจะเป็นผู้ถามในเชิงปรึกษา

ทั้งนี้ฝ่ายเลขานุการฯ ได้แก้ไขรายงานการประชุมตามที่คณะกรรมการขอแก้ไข เรียบร้อยแล้ว

จึงเสนอที่ประชุมเพื่อพิจารณารับรองรายงานการประชุมคณะกรรมการสงเคราะห์เกษตรกร ครั้งที่ ครั้งที่ 7/2553 เมื่อวันที่ 9 สิงหาคม 2553

มติที่ประชุม

ที่ประชุมได้พิจารณาแล้วมีมติ รับรองรายงานการประชุมคณะกรรมการสงเคราะห์เกษตรกร ครั้งที่ 7/2553 เมื่อวันที่ 9 สิงหาคม 2553 ตามที่ขอแก้ไข

ระเบียบวาระที่ 3 เรื่องเพื่อทราบ

เรื่องที่ 3.1 รายงานความก้าวหน้าการดำเนินงานของคณะกรรมการต่าง ๆ

ตามที่คณะกรรมการสงเคราะห์เกษตรกรได้มีคำสั่งแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อช่วยปฏิบัติงานในเรื่องต่าง ๆ ซึ่งผลการดำเนินงาน (เมษายน - กรกฎาคม 2553) ของคณะกรรมการฯ ได้พิจารณาเรื่องต่าง ๆ สรุปได้ ดังนี้

(1) คณะกรรมการพิจารณาเรื่องหนี้สินของกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร

คณะกรรมการพิจารณาเรื่องหนี้สินของกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร ได้มีการประชุม ครั้งที่ 4/2553 เมื่อวันที่ 24 สิงหาคม 2553 มีประเด็นการพิจารณา ดังนี้

1. การเร่งรัดการชำระหนี้

1.1 โครงการที่อยู่ระหว่างดำเนินการ จำนวน 7 หน่วยงาน 11 โครงการ วงเงินที่อนุมัติ 3,684.471 ล้านบาท มีการเบิกจ่าย จำนวน 3,189.627 ล้านบาท ได้มีการนำส่งคืนกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร จำนวน 447.193 ล้านบาท คงมีหนี้ค้างชำระ 2,472.434 ล้านบาท

มติที่ประชุม ที่ประชุมรับทราบ

1.2 โครงการที่ได้รับการปรับโครงสร้างหนี้ มี 8 หน่วยงาน 21 โครงการ วงเงิน 1,728.650 ล้านบาท (ซึ่งคณะรัฐมนตรีได้มีมติอนุมัติปรับโครงสร้างหนี้ตามความเห็นของคณะกรรมการสงเคราะห์เกษตรกร แยกเป็น การขอขยายเวลาชำระหนี้ 483.363 ล้านบาท การตั้งงบประมาณชุดใหม่ 673.080 ล้านบาท ลดหนี้เงินต้น 127.336 ล้านบาท จำหน่ายหนี้สูญ 34.518 ล้านบาท ขยายเวลาจนกว่าดำเนินคดีเสร็จ 472.569 ล้านบาท ขอค่าใช้จ่ายเพื่อส่งคืนกองทุนฯ 214.417 ล้านบาท ขอชดเชยผลขาดทุน (ตามมติ ครม.วันที่ 24 ก.ย.39) 95.980 ล้านบาท) มีการชำระคืนกองทุนฯ จำนวน 153.436 ล้านบาท (ชำระครบ 1 โครงการ คือ โครงการขยายพันธุ์โคเนื้อของอสค. จำนวน 10.092 ล้านบาท และโครงการเก็บข้าวเปลือกฯ ปี40/41 ของกรมส่งเสริมการเกษตร จำนวน 1.040 ล้านบาท) คงเหลือหนี้ค้างชำระ ณ 31 กรกฎาคม 2553 จำนวน 1,575.214 ล้านบาท

มติที่ประชุม ที่ประชุมรับทราบ และให้กระทรวงมหาดไทยพิจารณาแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้โครงการแทรกแซงราคาข้าวเปลือกฯ ปี 2531/32 เสนอคณะกรรมการสงเคราะห์เกษตรกรทราบต่อไป

1.3 โครงการที่ยังไม่ได้ปรับโครงสร้างหนี้ มี 1 หน่วยงาน 2 โครงการ หนี้ค้างชำระ จำนวน 150.525 ล้านบาท ซึ่งอยู่ระหว่างการปรับโครงสร้างหนี้ แต่ไม่ได้ดำเนินการปรับโครงสร้างหนี้

2. เรื่องเพื่อพิจารณา

2.1 ผลการชำระหนี้โครงการหลังการปรับโครงสร้างหนี้

ผลการชำระหนี้โครงการหลังการปรับโครงสร้างหนี้ คณะกรรมการพิจารณาเรื่องหนี้สินของกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร ได้กำหนดให้รายงานแผนและผลการชำระหนี้เป็นรายไตรมาส โครงการหลังการปรับโครงสร้างหนี้ มีการชำระหนี้ทั้งสิ้น 7 หน่วยงาน 20 โครงการ ในไตรมาสที่ 1 จำนวน 8.105 ล้านบาท

ไตรมาสที่ 2 จำนวน 10.818 ล้านบาท ไตรมาสที่ 3 จำนวน 11.879 ล้านบาท และไตรมาสที่ 4 จำนวน 3.813 ล้านบาท รวม 34.615 ล้านบาท คงมีหนี้ค้างชำระ 1,575.214 ล้านบาท

มติที่ประชุม ที่ประชุมได้พิจารณาแล้วมีมติ ดังนี้

1) ให้หน่วยงานที่เป็นหนี้สรุปแผนการชำระหนี้ทั้งหมด พร้อมรายงานความสามารถในการชำระหนี้และการกำหนดแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้ให้ฝ่ายเลขานุการฯ เพื่อเสนอคณะกรรมการพิจารณาเรื่องหนี้สินของกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร ในการประชุมครั้งต่อไป

2) ให้หน่วยงานที่มีหนี้ค้างชำระเป็นเวลานาน และมีลูกหนี้ที่มีสถานะไม่สามารถชำระหนี้ได้ ซึ่งมีสาเหตุมาจากสถานะความจนไม่ได้มีเจตนาทุจริต รายงานวิธีการดำเนินการแก้ไข หากเห็นควรดำเนินการขอตัดหนี้สูญ ให้พิจารณาดำเนินการตามกระบวนการตัดหนี้สูญต่อไป

2.2 ผลการชำระหนี้โครงการที่อยู่ระหว่างดำเนินการ

ผลการชำระหนี้โครงการที่อยู่ระหว่างดำเนินการ คณะกรรมการพิจารณาเรื่องหนี้สินของกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร ได้กำหนดให้รายงานแผนและผลการชำระหนี้เป็นรายไตรมาส โครงการที่อยู่ระหว่างการดำเนินการ มีทั้งสิ้น 7 หน่วยงาน 11 โครงการ ชำระหนี้ครบ 1 โครงการ มีการชำระหนี้ในไตรมาสที่ 1 จำนวน 192.106 ล้านบาท และไตรมาสที่ 2 จำนวน 2.675 ล้านบาท ไตรมาสที่ 3 จำนวน 6.322 ล้านบาท และไตรมาสที่ 4 จำนวน 4.893 ล้านบาท รวม 447.193 ล้านบาท คงมีหนี้ค้างชำระ 2,742.434 ล้านบาท

มติที่ประชุม ที่ประชุมได้พิจารณาแล้วมีมติ ดังนี้

1) ให้ลูกหนี้ทุกหน่วยงานรายงานความก้าวหน้าในการดำเนินงานโครงการที่ดำเนินการอยู่ และแผนการชำระหนี้ ให้ฝ่ายเลขานุการฯ เพื่อเสนอคณะกรรมการพิจารณาเรื่องหนี้สินของกองทุนฯ ต่อไป

2) ให้กรมการข้าวส่งเรื่องคืนกองทุนฯ ตามแผนการชำระหนี้ปี 2553 จำนวน 140 ล้านบาท

ข้อเสนอที่ประชุม

เพื่อรับทราบ

คำชี้แจง

1. โครงการแทรกแซงราคาข้าวเปลือกฯ ปี 2531/32

นายสุจิโรจน์ คงเมือง ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย ชี้แจงว่า ตามที่คณะกรรมการพิจารณาเรื่องหนี้สินของกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรได้พิจารณาแนวทางแก้ไขปัญหาหนี้โครงการแทรกแซงราคาข้าวเปลือกฯ ปี 2531/32 จากการพิจารณาของคณะกรรมการสงเคราะห์เกษตรกร เมื่อครั้งที่ 3/2552 วันที่ 17 มีนาคม 2552 ได้มีมติให้ สปก. ดำเนินการรับซื้อที่ดินที่เป็นปัญหา ตั้งแต่ปี 31,32 ที่ฟ้องดำเนินคดีและยังไม่สามารถขายที่ดินดังกล่าวได้ โดยให้ สปก. ดำเนินการรับซื้อที่ดินที่กำลังขายทอดตลาดอยู่ เพื่อนำเงินมาใช้คืนกองทุนฯ ต่อไป ซึ่งกระทรวงมหาดไทยได้ทำหนังสือแจ้งไปยัง สปก. แต่ยังไม่ได้รับคำตอบจาก สปก. ว่าจะสามารถซื้อที่ดินได้หรือไม่ โดยขอให้ฝ่ายเลขานุการฯ ประสานกับ สปก. ในเรื่องนี้ หากไม่สามารถดำเนินการได้ กระทรวงมหาดไทยจะดำเนินการตามกฎหมายต่อไป

2. โครงการเพิ่มปริมาณการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว

นายสมมาตร จงวณิช ผู้แทนกรมการข้าว ชี้แจงว่า เหตุผลที่ส่งคืนเงินไม่ได้ตามแผน เนื่องจากกรมการข้าวไม่ได้รับการพิจารณางบประมาณใช้คืนกองทุนฯ และต้องดำเนินการผลิตเมล็ดพันธุ์ตามเป้าหมายอีก 1 แสนตัน โดยมีความจำเป็นต้องใช้เงินตามเป้าหมายการผลิตในส่วนของเงินกองทุนฯ 13,700 ตัน เป็นเงินจำนวน 312 ล้านบาท แต่อย่างไรก็ตาม กรมฯ ยังพอมีเงินที่จะใช้คืนเงินกองทุนฯ ได้ก่อน จำนวน 50 ล้านบาท ซึ่งเป็นเงินจากการดำเนินงานที่มีส่วนต่างรายรับมากกว่ารายจ่าย

ความเห็นที่ประชุม

1. โครงการแทรกแซงราคาข้าวเปลือกฯ ปี 2531/32

ประธาน ให้ความเห็นว่าได้มีการทำหนังสือจากกระทรวงมหาดไทยแจ้งไปยัง สปก. ใช้หรือไม่ หากยังไม่มีควมคืบหน้าควรแจ้งเป็นหนังสือให้ สปก. อีกครั้ง และให้ฝ่ายเลขานุการฯ ประสานกับ สปก. เป็นการภายใน ถึงแนวทางการแก้ไขปัญหาตามมติคณะกรรมการสงเคราะห์เกษตรกรดังกล่าว

นางสาวชนิตา แซ่มตระกูล สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ให้ความเห็นเห็นว่า ขั้นตอนการดำเนินงานกระทรวงมหาดไทยต้องเป็นผู้ดำเนินการติดตามเอง เนื่องจากฝ่ายเลขานุการฯ ไม่มีข้อมูลรายละเอียดในเรื่องการดำเนินคดี

2. โครงการเพิ่มปริมาณการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว

ประธาน ให้ความเห็นเห็นว่า ตามบันทึกข้อตกลงที่กรมการข้าวทำไว้กับกรมบัญชีกลางมีการกำหนดแผนการชำระคืนในแต่ละปี ซึ่งในปี 2553 กรมการข้าวจะต้องชำระหนี้ตามแผน 140 ล้านบาท หากกรมการข้าวชำระหนี้ 50 ล้านบาท จะมีหนี้คงเหลือ 90 ล้านบาท จึงไม่เป็นไปตามบันทึกข้อตกลงและเป็นการชำระหนี้ที่ไม่เต็มจำนวน หากมีปัญหในเรื่องการส่งชำระคืน ควรนำเสนอคณะกรรมการพิจารณาเรื่องหนี้สินฯ ก่อนเสนอคณะกรรมการพิจารณาต่อไป

นางศศกร ลอศรีสกุลไชย ผู้แทนกรมบัญชีกลาง ให้ความเห็นเห็นว่า จากการพิจารณาตามรายงานของคณะกรรมการพิจารณาเรื่องหนี้สินฯ พบว่า ยอดที่แจ้งว่าจะผลิตกับยอดที่ผลิตได้จริงต่ำกว่า ดังนั้น เงินที่จะส่งคืนกองทุนฯ จำนวน 50 ล้านบาท เป็นเงินที่เหลือจากการที่ไม่ได้ผลิตเมล็ดพันธุ์ใช้หรือไม่ หากกรมการข้าวไม่ได้รับสนับสนุนงบประมาณการขายเมล็ดพันธุ์ จะสามารถส่งคืนเงินกองทุนฯ ได้หรือไม่ ถ้าส่งคืนเงินกองทุนฯ อีกจำนวน 90 ล้านบาท จะทำให้กรมการข้าวขาดสภาพคล่องในการดำเนินงานเพื่อให้เกิดความชัดเจน กรมการข้าวจะต้องมีรายละเอียดให้คณะกรรมการสงเคราะห์เกษตรกรพิจารณา กรณีดังกล่าว กรมฯ ได้ส่งเงินคืนในปี 2553 ละช้า ขณะเดียวกับปีงบประมาณ 2554 ก็จะต้องส่งเงินคืนอีก 100 กว่าล้านบาท จะต้องขยายเวลาไปอีกหรือไม่

นายวิเชียร เจียรธรรม ประธานกลุ่มเกษตรกรภาคตะวันตก ให้ความเห็นเห็นว่า กรมการข้าวขอเงินไปเพื่อดำเนินการขยายพันธุ์ข้าว ระยะเวลาที่เอาเงินไปไม่มีการรายงานว่าการดำเนินงานเป็นอย่างไร ในสัญญาระบุไว้ว่า จะต้องส่งคืนเงิน 140 ล้านบาท แต่ในขณะนี้ส่งคืน 50 ล้านบาท โดยได้ชี้แจงเหตุผลว่าจะนำเงินไปซื้อเมล็ดพันธุ์ข้าวต่อ ซึ่งหน่วยงานไม่เคยรายงานความก้าวหน้าผลการดำเนินงานให้คณะกรรมการฯ ทราบ และถ้าหากโครงการต่าง ๆ ที่ขอใช้เงิน ซึ่งมีทั้งเงินจ่ายขาดและไม่จ่ายขาดก็ต้องรายงานให้กองทุนฯ ทราบดำเนินการอะไรและผลเป็นอย่างไร ดังนั้น จึงขอให้กรมการข้าวจัดทำรายละเอียดวัตถุประสงค์โครงการโดยระบุว่าเป็นการช่วยเหลือเกษตรกร

อย่างไร คิดเป็นกึ่งเปอร์เซ็นต์ของเกษตรกรทั้งหมด ซึ่งการรายงานผลการเคลื่อนไหวการดำเนินการส่วนใหญ่จะนำเสนอคณะกรรมการฯ นอกจากนี้เกษตรกรส่วนใหญ่จะมาซื้อพันธุ์ข้าวที่ศูนย์เมล็ดพันธุ์ข้าว เกษตรกรมีความสงสัยว่ากรรมการข้าวซื้อเมล็ดพันธุ์จากบุคคลภายนอกด้วยหรือไม่ เพื่อนำมาจำหน่ายให้กับเกษตรกรที่มาซื้อพันธุ์ข้าวที่กรรมการข้าว ถ้าผลิตไม่ทันก็ไปซื้อจากเกษตรกรที่มีพันธุ์ข้าวหรือพ่อค้าที่มีพันธุ์ข้าวเข้ามาจำหน่ายให้กับเกษตรกร

นายอุบลศักดิ์ บังหลวงงาม ประธานคณะกรรมการกลางกลุ่มเกษตรกรแห่งประเทศไทย ให้ความเห็นว่า เมื่อกรรมการข้าวได้มีการประกาศให้เกษตรกรสามารถซื้อพันธุ์ข้าวที่ถูกต้องที่สุดนั้น ต้องซื้อจากกรมฯ เท่านั้น หากเกษตรกรมีความต้องการซื้อเมล็ดพันธุ์ในปริมาณมาก กรมการข้าวจะมีงบประมาณที่ใช้ผลิตเพื่อรองรับกับความต้องการของเกษตรกรหรือไม่ โดยขอเสนอว่ากรมการข้าวต้องดำเนินการระดับชาติ เนื่องจากตอนนี้ประเทศไทยไม่สามารถส่งข้าวไปต่างประเทศ แข่งขันกับประเทศเวียดนามได้ ดังนั้น กรมการข้าวจึงควรเสนอแผนงบประมาณต่อรัฐบาลในการดำเนินงานต่อไป

ประเสริฐ โกศลวิตร อธิบดีกรมการข้าว ได้ชี้แจง ดังนี้

1. ได้มีการรายงานในรูปของบัญชีให้ฝ่ายเลขานุการฯ ทราบว่าจะชำระหนี้จำนวน 50 ล้านบาท พร้อมดอกเบี้ยก่อน ส่วนเงินที่เหลืออีกจำนวน 90 ล้านบาท ยังไม่สามารถชำระคืนได้ เนื่องจาก ในช่วงเดือนพฤศจิกายนจะมีการจัดซื้อเมล็ดพันธุ์เข้ามา และถ้าดำเนินการเสร็จสิ้นคาดว่าจะสามารถดำเนินการส่งคืนเงินได้ครบตามแผนที่ตั้งไว้

2. ตามบันทึกข้อตกลง กรมการข้าวต้องขอตั้งงบประมาณชุดใช้คืนกองทุนฯ จำนวน 400 ล้านบาท ซึ่งถ้าสามารถตั้งงบประมาณได้ก็จะเป็นเงินทุนในการดำเนินงานของกรมการข้าว หากไม่ได้รับการพิจารณางบประมาณ ก็จะต้องเอาเงินทุนที่หมุนเวียนมาคืนกองทุนฯ แต่ในขณะนี้สิ่งที่เป็นปัญหาจากการพิจารณางบกระแสเงินสดของการรับซื้อข้าวในแต่ละช่วงนั้น ข้าวคงเหลือเป็นข้าวเปลือกถ้าขายออกไปได้จะสามารถมีเงินกลับเข้ามา กรมการข้าวจะนำส่งทันที ไม่ได้มีเจตนาจะส่งคืนล่าช้า เพียงแต่ว่าเงื่อนไขในสัญญาคือต้องตั้งงบประมาณนำมาส่งคืนกองทุนฯ ซึ่ง ปัจจุบันกรมฯ ยังไม่ได้รับเงินงบประมาณแต่อย่างใด จึงมีความจำเป็นต้องนำเงินส่วนที่เหลือจากการหมุนเวียนมาส่งคืน

3. กรมการข้าวไม่เคยรับซื้อเมล็ดพันธุ์จากบุคคลภายนอก มีแต่ในกรณีที่เกษตรกรที่ผลิตแปลงพันธุ์ที่กรมฯ ต้องการให้การอบรมให้ความรู้ตั้งแต่การเตรียมพันธุ์ การเข้าไปดูแลอย่างสม่ำเสมอ แปลงไม่ใช่แปลงนาหว่าน เป็นแปลงนาดำ การเก็บเกี่ยวจะไม่ใช้เครื่องจะใช้คน เพราะฉะนั้นในทุกขั้นตอนจะมีการควบคุมคุณภาพ และขึ้นทะเบียนเป็นผู้ผลิตแปลงพันธุ์ โดยที่กรมการข้าวจะรับซื้อเมล็ดพันธุ์จากเกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนดังกล่าว เท่านั้น

มติที่ประชุม

ที่ประชุมรับทราบ และให้ฝ่ายเลขานุการฯ สรุปรายละเอียดดูทุกหน่วยงานว่าสามารถชำระหนี้ได้เป็นไปตามแผนหรือไม่ โดยให้วิเคราะห์จำนวนโครงการ และจำนวนราย แยกเป็นหนี้โครงการหลังปรับโครงสร้างหนี้ โครงการที่ยังไม่ปรับโครงสร้างหนี้ และโครงการที่อยู่ระหว่างดำเนินการเสนอในการประชุมครั้งต่อไป

(2) คณะกรรมการอนุกรรมการพิจารณา ติดตามและประเมินโครงการที่ขอใช้เงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร

(2.1) ผลการติดตามโครงการที่ขอใช้เงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร

จากการประชุมคณะอนุกรรมการพิจารณาติดตามและประเมินผลโครงการที่ขอใช้เงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร ครั้งที่ 6/2552 เมื่อวันที่ 13 ตุลาคม 2552 ฝ่ายเลขานุการฯ ได้กำหนดแผนการติดตามการใช้เงินกองทุนฯ ปี 2553 ตามกรอบการประเมินผลกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร จำนวน 8 หน่วยงาน 12 โครงการ ที่ประชุมได้มีมติรับทราบ และให้ฝ่ายเลขานุการฯ กำหนดการติดตามโครงการที่ใช้เงินกองทุนฯ ในพื้นที่ต่อไป

ผลการดำเนินงาน

คณะอนุกรรมการพิจารณาติดตามและประเมินผลโครงการที่ขอใช้เงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร และฝ่ายเลขานุการฯ ได้ติดตามโครงการฯ 7 หน่วยงาน จำนวน 10 โครงการ สำหรับอีก 2 โครงการ ได้แก่ โครงการคลังสินค้ากลางและตลาดสินค้าเกษตร จ.ตรัง และจังหวัดนครราชสีมา และโครงการโซลาร์ฟาร์มและโซลาร์สูบน้ำ เป็นโครงการที่ อ.ต.ก.จะขอปรับโครงสร้างหนี้ ที่ประชุมมีความเห็นว่าน่าจะเป็นการติดตามของคณะอนุกรรมการพิจารณาเรื่องหนี้สินของกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร โดยฝ่ายเลขานุการฯ ได้ติดตามโครงการที่ขอใช้เงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร ระหว่างวันที่ 14-31 กรกฎาคม 2553 ในเขตพื้นที่จังหวัดเพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ ลพบุรี อ่างทอง สิงห์บุรี สุพรรณบุรี สงขลา ตรัง นครราชสีมา และจังหวัดสระบุรี สรุปได้ดังนี้

1.โครงการที่อยู่ระหว่างการดำเนินงาน

(1.1).โครงการสนับสนุนเงินทุนหมุนเวียนเพื่อพัฒนากลุ่มเกษตรกร

ผลการติดตาม กรมส่งเสริมสหกรณ์ ได้อนุมัติจัดสรรเงินให้กลุ่มเกษตรกร ในเขตพื้นที่จังหวัดเพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ ลพบุรี อ่างทอง สิงห์บุรี สุพรรณบุรี ตรัง นครราชสีมา และจังหวัดสระบุรี คือ ในปีงบประมาณ 2551 จำนวน 212 กลุ่ม จำนวนเงิน 37,477,000 บาท ในปีงบประมาณ 2552 จำนวน 177 กลุ่ม จำนวนเงิน 40,066,000 บาท และปีงบประมาณ 2553 จำนวน 20 กลุ่ม จำนวนเงิน 6,530,000 บาท โดยมีการค้างชำระคืน ในปีงบประมาณ 2552 จำนวน 3 กลุ่ม เป็นเงิน 516,558.79 บาท ตามรายละเอียดดังนี้

จังหวัด	ปีงบประมาณ 2551		ปีงบประมาณ 2552		ปีงบประมาณ 2553		วงเงินค้างชำระ ปี 52	
	จำนวน	จำนวนเงิน	จำนวน	จำนวนเงิน	จำนวน	จำนวนเงิน		
	(กลุ่ม)	(บาท)	(กลุ่ม)	(บาท)	(กลุ่ม)	(บาท)	(กลุ่ม)	(บาท)
เพชรบุรี	13	3,900,000.00	5	1,600,000.00	4	1,700,000.00	-	-
ประจวบคีรีขันธ์	6	1,690,000.00	3	1,500,000.00	-	-	-	-
ลพบุรี	70	10,810,000.00	37	10,250,000.00	-	-	1	300,000.00
อ่างทอง	15	2,410,000.00	19	3,040,000.00	-	-	-	-
สิงห์บุรี	-	-	18	5,080,000.00	17	5,530,000.00	-	-
สุพรรณบุรี	7	2,320,000.00	-	-	-	-	-	-
ตรัง	4	1,000,000.00	-	-	3	1,000,000.00	-	-
นครราชสีมา	68	13,782,000.00	67	14,541,000.00	-	-	2	216,558.79
สระบุรี	48	7,155,000.00	36	7,155,000.00	-	-	-	-
รวม	212	37,477,000.00	177	40,066,000.00	20	6,530,000.00	3	516,558.79

ที่มา : รายงานการจ่ายเงินกู้ของกลุ่มเกษตรกร ประจำเดือน มิถุนายน 2553 กรมส่งเสริมสหกรณ์

ผลการติดตาม สรุปสาระสำคัญดังนี้

1. การอนุมัติเงินล่าช้าไม่ทันต่อฤดูกาลเพาะปลูก
2. เกษตรกรบางจังหวัดไม่ขอรับการสนับสนุนเงินทุนในปี 2553 เนื่องจากกรมได้แจ้งให้จังหวัดส่งเงินคืนภายในเดือนกันยายน 2553 เก่งว่าจะชำระเงินคืนไม่ทันตามกำหนด
3. กลุ่มเกษตรกรบางกลุ่มประสบภัยธรรมชาติ ได้รับผลกระทบจากเพลี้ยกระโดด (จังหวัดลพบุรี) และได้รับงบประมาณจากจังหวัดไปช่วยเหลือ
4. วงเงินที่ได้รับอนุมัติไม่เพียงพอต่อความต้องการของสมาชิก (ถัวเฉลี่ยกลุ่มละ 200,000 - 300,000 บาท)
5. การดำเนินการต่อสัญญา มีความล่าช้าไม่ทันต่อฤดูกาลเพาะปลูก
6. ในปี 2553 กลุ่มเกษตรกรบางกลุ่มไม่ขอรับการสนับสนุนเงินทุน แต่กลุ่มขอกู้เงินในโครงการสนับสนุนสินเชื่อเพื่อจัดหาปัจจัยการผลิต เนื่องจากไม่เสียดอกเบี้ย
7. การพิจารณาเงินกู้จะพิจารณาตามหลักเกณฑ์ที่กำหนด และดูศักยภาพในการชำระคืนเงินกู้ของกลุ่มเกษตรกร โดยมีหน่วยงานระดับจังหวัดและ ธ.ก.ส.ร่วมพิจารณาเงินกู้ ถ้าไม่ผิदनชำระก็จะอนุมัติเงินกู้ได้อย่างต่อเนื่อง

ข้อเสนอแนะ

1. กลุ่มเกษตรกรมีความต้องการให้เพิ่มวงเงินกู้ เพื่อให้เพียงพอกับสมาชิกของกลุ่ม
2. โครงการมีประโยชน์ต่อกลุ่มเกษตรกรเป็นอย่างมาก ควรมีการดำเนินการโครงการนี้อย่างต่อเนื่อง และให้เป็นเงินกู้ที่ไม่เสียดอกเบี้ย
3. ดอกเบี้ยที่เกิดขึ้นในบัญชีกลุ่มที่มีจำนวนไม่มากนักควรลดเว้นการส่งชำระคืนกองทุนฯ
4. การคืนเงินของเกษตรกรไม่ควรจะเป็นปีงบประมาณ ควรให้สอดคล้องกับฤดูกาลเพาะปลูก เพื่อให้เกษตรกรชำระคืนได้ตามกำหนด และไม่ผิदनชำระหนี้
5. กรมส่งเสริมสหกรณ์ ควรจัดสรรวงเงินในส่วนกลางให้แก่สหกรณ์จังหวัดทั้งหมด เพื่อให้เกิดความรวดเร็วในจัดสรรเงินกู้ให้กับกลุ่มเกษตรกรที่ขอเพิ่มวงเงินกู้

ความเห็นที่ประชุม

ประธาน ให้ความเห็น ว่า ผลจากการติดตามโครงการที่ขอใช้เงินกองทุนฯ ที่นำเสนอเป็นภาพรวมของผลการชำระหนี้และจำนวนหนี้ค้างชำระ ซึ่งไม่ได้แสดงให้เห็นว่ามีผิदनชำระหรือไม่ และเป็น NPL หรือไม่

นางสาวชนิตา แซ่มตระกูล สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ให้ความเห็น ว่า กรมส่งเสริมสหกรณ์ได้สรุปภาพรวมโครงการ พบว่ามีจำนวนกลุ่มเกษตรกร 16 กลุ่มที่ผิदनชำระ ซึ่งกรมฯ ได้ดำเนินการตามกระบวนการโดยยื่นฟ้องแต่ละกลุ่ม สำหรับหนี้ดังกล่าวเป็นหนี้ NPL หรือไม่ เห็นควรให้กรมฯ รายงานรายละเอียดของหนี้ แต่จากการติดตามผลการดำเนินการโครงการและหนี้ที่ค้างชำระไม่ได้เป็น NPL ไม่ได้เป็นการผิदनชำระในเรื่องการทุจริต และเป็นปีงบประมาณปีเดียว ซึ่งกลุ่มเกษตรกรดังกล่าวแจ้งว่ามีความประสงค์ในการชำระคืนกองทุนฯ

นายวิเชียร เจียรธรรม ประธานกลุ่มเกษตรกรภาคตะวันตก ให้ความเห็นว่ โครงการจะสิ้นสุดสัญญาเดือนกันยายน 2553 และต้องชำระคืนเงินกองทุนฯ ภายในเดือนตุลาคม 2553 ทั้งหมด ซึ่งในการประชุมครั้งที่แล้วได้ท้วงติงว่าโครงการต่าง ๆ ที่จะสิ้นสุดโครงการเป็นหน้าที่ของหน่วยงานต้องรายงานให้กองทุนทราบ ซึ่งกรมส่งเสริมสหกรณ์ได้ทำรายงานดังกล่าวในแบบภาพรวมทั้งหมดทุกโครงการ

มติที่ประชุม

ที่ประชุมรับทราบ

(1.2) โครงการสนับสนุนสินเชื่อเพื่อจัดหาปัจจัยการผลิตแก่สถาบันเกษตรกร

ผลการดำเนินงาน

กรมส่งเสริมสหกรณ์ ได้อนุมัติจัดสรรเงินให้กลุ่มเกษตรกร/สหกรณ์ ในเขตพื้นที่จังหวัดเพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ ลพบุรี อ่างทอง สิงห์บุรี สุพรรณบุรี ตรัง นครราชสีมา และจังหวัดสระบุรี จำนวนกลุ่มเกษตรกร 330กลุ่ม เป็นเงิน 165,999 บาท สหกรณ์ จำนวน 67 สหกรณ์ เป็นเงิน 4,848,000 บาท มีสถาบันเกษตรกรค้างชำระ จำนวน 3 แห่ง เป็นเงิน 2,676,370.65 บาท ตามรายละเอียดดังนี้

จังหวัด	การจัดสรรเงินให้กลุ่ม/สหกรณ์					
	จำนวน	จำนวนเงิน	จำนวน	จำนวนเงิน	รวมเงินกู้	วงเงินที่ค้างชำระ
	(สหกรณ์)	(บาท)	(กลุ่ม)	(บาท)	(บาท)	(แห่ง) (บาท)
เพชรบุรี	1	300,000	25	17,000,000	17,300,000	3 1,300,000.00
ประจวบคีรีขันธ์	-	-	13	7,210,000	7,210,000	1 500,000.00
ลพบุรี	4	2,000,000	71	37,700,000	39,700,000	1 400,000.00
อ่างทอง	-	-	37	18,100,000	18,100,000	- -
สิงห์บุรี	-	-	20	4,500,000	4,500,000	- -
สุพรรณบุรี	6	4,800,000	11	6,370,000	11,170,000	- -
ตรัง	31	29,000,000	4	3,500,000	32,500,000	- -
นครราชสีมา	24	13,538,000	99	47,829,000	61,367,000	2 476,370.65
สระบุรี	1	210,000	50	23,790,000	24,000,000	- -
รวม	67	49,848,000	330	165,999,000	215,847,000	3 2,676,370.65

ผลการติดตามสรุปสาระสำคัญได้ ดังนี้

1. วงเงินไม่เพียงพอต่อความต้องการของกลุ่มเกษตรกร เนื่องจากกลุ่มมีความต้องการใช้เงินหลายกลุ่มเงินที่กรมฯ จัดสรรให้จึงไม่เพียงพอ (วงเงินเฉลี่ยกลุ่มละ 200,000 – 500,000 บาท)
2. วัตถุประสงค์ของโครงการไม่ครอบคลุมความต้องการของกลุ่มเกษตรกร เช่น พันธุ์สัตว์และพันธุ์ปลา
3. การคำนวณของกลุ่มมีหลักทรัพย์น้อย จึงทำให้คณะกรรมการพิจารณาเงินกู้ให้กลุ่มตามหลักทรัพย์ของกลุ่มจึงได้รับวงเงินกู้ยืมทำให้ไม่เพียงพอต่อสมาชิกของกลุ่ม

4. ให้วงเงินกู้ไม่เกิน 500,000 บาท/กลุ่ม เนื่องจากการปล่อยเงินกู้ที่ปริมาณสูงมีความเสี่ยงในการชำระคืนจึงต้องดูศักยภาพของกลุ่มต่อไป และเพื่อเฉลี่ยให้กับกลุ่มเกษตรกรเล็ก ๆ ให้เข้าถึงแหล่งเงินทุน

5. เงื่อนไขที่กรมส่งเสริมสหกรณ์ โดยเฉพาะการขาดทุน ซึ่งเป็นการดำเนินงานจากอดีตทำให้กลุ่มเกษตรกรขาดคุณสมบัติตามเงื่อนไข

6. กลุ่มมีความต้องการใช้เงิน แต่คุณสมบัติของกลุ่มไม่ถึงเกณฑ์

7. กลุ่มเกษตรกรบางกลุ่มยื่นความจำนงขอกู้ แต่ไม่ได้รับการอนุมัติเนื่องจากกลุ่มยังขาดคุณสมบัติ

8. กรณีเพิ่มวงเงินกู้จาก 500,000 บาท เป็น 800,000 บาทจะทำให้เกิดปัญหาวงเงินไม่เพียงพอให้กลุ่มกู้ยืมเนื่องจากวงเงินจัดสรรให้จังหวัดมีจำนวนจำกัด

ข้อเสนอแนะ

1. ไม่ควรระบุดำเนินการแค่ 7 ชนิด ควรเปิดกว้างและให้ครอบคลุมมากขึ้น
2. ดอกเบี้ยที่เกิดขึ้นในบัญชีกลุ่มที่มีจำนวนไม่มากนักควรลดเว้นการส่งชำระคืนกองทุนฯ

ความเห็นที่ประชุม

นายวิเชียร เจียรธรรม ประธานกลุ่มเกษตรกรภาคตะวันตก ให้ความเห็นว่าการรายงานสภาพรวมของกรมส่งเสริมสหกรณ์ พบว่าโครงการสนับสนุนสินเชื่อเพื่อจัดหาปัจจัยการผลิตแก่สถาบันเกษตรกร มีสหกรณ์ใช้เงินโครงการฯ มากกว่ากลุ่มเกษตรกร ในรายงานข้อมูลที่ได้รับจากกรมส่งเสริมสหกรณ์ ไม่มีความชัดเจนถึงจำนวนสหกรณ์ที่กู้ ยอดเงินกู้ และยอดชำระคืน รวมถึงกรณีที่มีการผิดนัดชำระคืน (ภายใน 12 เดือน) จะคิดเบี้ยปรับ โดยกรมส่งเสริมสหกรณ์จะจัดให้เป็นกลุ่มลูกค้าชั้นไม่ดีและจะไม่พิจารณาให้กู้อีก ซึ่งเป็นรายละเอียดที่กรมฯ จะต้องเสนอ สำหรับกลุ่มเกษตรกรที่ไม่ขอใช้เงินในโครงการฯ เนื่องจากการตั้งเงื่อนไขการเข้าร่วมโครงการฯ ที่กลุ่มเกษตรกรไม่สามารถจะรับเงื่อนไขนั้นได้ ในเกณฑ์มาตรฐาน 5 ข้อ คือ กลุ่มเกษตรกรจะต้องตั้งกลุ่มไม่น้อยกว่า 2 ปี ต้องมีการประชุมใหญ่สามัญประจำปีภายใน 150 วัน ต้องทำธุรกิจ 1 อย่าง ต้องมีกำไร และต้องไม่ผิดวินัยการเงินรุนแรง ซึ่งอาจจะมีเพิ่มอีก 2 ข้อ เป็น 7 ข้อ จึงเป็นอุปสรรคทำให้กลุ่มเกษตรกรไม่สามารถใช้เงินในโครงการฯ ได้ โดยในการพิจารณาอนุมัติการใช้เงินในโครงการฯ คณะกรรมการการระดับจังหวัด ส่วนใหญ่จะเป็นส่วนราชการ มีตัวแทนภาคการเกษตรเพียง 1 คน และใช้เกณฑ์การพิจารณาตาม พ.ร.บ. สหกรณ์ ในกรณีการพิจารณาให้กลุ่มเกษตรกรกู้ ควรต้องใช้พระราชกฤษฎีกาว่าด้วยกลุ่มเกษตรกร พ.ศ. 2547 เป็นเกณฑ์ เพราะฉะนั้นในเงื่อนไขที่หน่วยงานของรัฐใช้กับกลุ่มเกษตรกรจึงไม่ตรงกับวัตถุประสงค์ที่จะให้เกษตรกรได้รับการช่วยเหลือ

นายอุบลศักดิ์ บัวหลวงงาม ประธานคณะกรรมการกลางกลุ่มเกษตรกรแห่งประเทศไทย ให้ความเห็นว่าการเสนอโครงการฯ จะให้เป็นเงินกู้ของกลุ่มเกษตรกร ซึ่งกรมส่งเสริมสหกรณ์ได้ขอเพิ่มสหกรณ์เนื่องจากอยู่กรมส่งเสริมสหกรณ์ด้วยกันในเงื่อนไขจะให้เฉพาะกลุ่มเกษตรกร/สหกรณ์ที่เกิดขึ้นใหม่กู้เงินได้ แต่ในทางปฏิบัติปรากฏว่ากลุ่มสหกรณ์ได้รับการอนุมัติให้ใช้เงินในโครงการฯ มากกว่ากลุ่มเกษตรกรเนื่องจากกลุ่มเกษตรกรเป็นกลุ่มที่อ่อนแอมากกว่าทำให้ไม่ชัดเจน ดังนั้น ควรทำความเข้าใจใหม่ ว่าถ้ากลุ่ม/สหกรณ์ที่เกิดขึ้นใหม่ไม่สามารถกู้เงินอื่นได้ ไม่ควรเข้ามาใช้เงินในโครงการฯ นี้ แต่ในทางปฏิบัติมีหลายจังหวัดที่จะอนุมัติให้แต่สหกรณ์

มติที่ประชุม

ที่ประชุมรับทราบ

(1.3) โครงการนำร่องเพื่อสร้างต้นแบบภาครัฐกิจช่วยเหลือคนจนจังหวัดสุพรรณบุรี

ผลการติดตาม

กระทรวงมหาดไทยได้เบิกเงินจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร จำนวน 37,600 ล้านบาท และได้นำไปจัดสรรให้เกษตรกรกู้จำนวน 116 ราย เป็นเงิน 33,103 ล้านบาท เพื่อดำเนินการ 3 กิจกรรม ดังนี้

หน่วย : ล้านบาท

กิจกรรม	เป้าหมาย		จำนวนที่จัดสรร	
	ปริมาณ	จำนวนเงิน	ปริมาณ	จำนวนเงิน
การจัดสรรเงินกู้ให้เกษตรกร	116 ราย	37,600	116 ราย	33,103
- การปลูกเมล่อน	56 ราย	25,200	56 ราย	25,200
- การเลี้ยงปลาขี้ต้อม	20 ราย	3,200	20 ราย	3,200
- การปลูกพืชสวน	40 ราย	8,658	40 ราย	4,703

การส่งชำระคืนกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร

หน่วย : บาท

วงเงินอนุมัติ	จำนวนเงินส่งคืนกองทุน					ค้างชำระ ณ 31 ก.ค. 53
	วงเงินเบิก	เงินต้น	ดอกผล	ดอกเบี้ยเงินกู้	รวม	
41,001,720.00	37,599,720.00	17,093,335.27	85,240.64	1,961,797.46	19,140,373.37	20,506,384.73

หมายเหตุ ในปี 2553 แผนการชำระคืน จำนวน 5,680,000 บาท ส่งชำระคืนกองทุนแล้ว จำนวน 2,305,178.82 บาท และ ณ วันที่ 16 ส.ค. 53 จังหวัดสุพรรณบุรีได้จัดส่งเงินกู้เพิ่มเติม จำนวน 1,142,944.00 บาท ขณะนี้อยู่ระหว่างกรมการปกครองนำเสนอให้กรมบัญชีกลาง

จากการประชุมร่วมกับหน่วยงานในจังหวัดสุพรรณบุรีและเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ โดยมีเกษตรกรและสหกรณ์จังหวัดสุพรรณบุรีเป็นประชุม (วันที่ 15 และ 30-31 กรกฎาคม 2553) สรุปได้ดังนี้

(1) กิจกรรมการปลูกเมล่อน

มีเกษตรกรเข้าร่วมโครงการ จำนวน 56 ราย ในพื้นที่อำเภออู่ทอง จำนวน 31 ราย และอำเภอหนองหญ้าไซ 25 ราย วงเงินกู้รายละ 450,000 บาท รวมเป็นเงิน 25,200,000 บาท ระยะเวลาการชำระหนี้ 5 ปี (ปี 2550 ถึง 2554) แผนการชำระคืนปีละ 90,000 บาทต่อราย พร้อมดอกเบี้ย ร้อยละ 2 พบว่ามีเกษตรกรจำนวน 16 ราย จะขอลาออกจากโครงการ ทำให้เงินส่วนหนึ่งยังไม่ได้ส่งคืนกองทุน เนื่องจาก

1. เกณฑ์การวัดระดับความหวานของบริษัทไม่มีความชัดเจน เนื่องจากระดับความหวานที่บริษัทที่หน้าแปลงกับที่ตลาดรับซื้อไม่ตรงกัน (วัดระดับความหวานที่หน้าแปลงได้เกรด A แต่เมื่อวัดที่ตลาดรับซื้อได้เกรด B) เพราะการสุ่มวัดระดับความหวานของเมล่อนที่หน้าแปลงและที่บริษัทต่างกัน คือที่หน้าแปลงจะวัดลูกที่แก่ที่สุด ดีที่สุด แต่ที่บริษัทจะวัดลูกที่อ่อนที่สุด ทำให้เกรดผลผลิตต่ำกว่าที่หน้าแปลง ทำให้เกษตรกรมองว่าบริษัทเอาเปรียบ

2. เดิมตลาดรับซื้อ อยู่ที่อำเภอไทรโยก จังหวัดกาญจนบุรี ปัจจุบันย้ายมาที่ตลาดไท เพื่อลดภาระค่าขนส่ง

3. เกษตรกรบางรายนำผลผลิตไปขายให้กับคนอื่นที่ให้ราคาสูงกว่าราคาที่บริษัทกำหนด ทำให้บริษัทไม่สามารถนำเงินส่งคืนเงินกองทุนฯได้
4. นำหนักผลผลิตที่เกษตรกรซึ่งที่หน้าแปลงเพื่อนำส่งให้บริษัทกับน้ำหนักที่บริษัทรับซื้อไม่ตรงกัน ส่วนใหญ่น้ำหนักผลผลิตจะหายไป
5. พลาสติกโรงเรือนชำรุด และวัตถุติดเสื่อมสภาพ เกษตรกรได้แจ้งให้บริษัทซ่อมแซม แต่ไม่ได้รับความช่วยเหลือ
6. ค่าปัจจัยการผลิต เช่น ปุ๋ย ยา ของบริษัทมีราคาแพงกว่าท้องตลาด
7. เกษตรกรมีค่าปัจจัยการผลิตอื่น ๆ ที่นอกเหนือจากปัจจัยการผลิตที่บริษัทส่งให้ เช่น ค่าแรงงาน ค่าไฟ และค่าอุปกรณ์ต่าง ๆ ทำให้มีรายได้ที่ได้รับไม่เพียงพอกับเงินลงทุน
8. เกษตรกรมองโครงการฯเป็นการเพิ่มภาระหนี้สินให้แก่เกษตรกรมากกว่าการให้ความช่วยเหลือ

ข้อเสนอแนะ

1. ให้เกษตรกร จำนวน 16 ราย แจ้งเจตนากรณีว่าจะกลับเข้าโครงการหรือไม่ พร้อมทั้งหากต้องการกลับเข้าสู่โครงการมีเงื่อนไขอย่างไร และไม่ต้องการกลับเข้าโครงการจะมีแนวทางในการชำระหนี้อย่างไร โดยเกษตรกรแจ้งให้ อบต. แต่ละพื้นที่ ส่งต่อนายอำเภอและแจ้งผู้ว่าราชการจังหวัดภายใน 2 สัปดาห์
2. บริษัทควรตรวจสอบการโอนเงินเข้าบัญชีเกษตรกรให้ถูกต้อง เนื่องจากเกษตรกรแต่ละรายจะมีบัญชี 2 บัญชี และควรแจ้งให้เกษตรกรทราบ
3. บริษัทเจียไต๋โปรดิวซ์ ได้ส่งเจ้าหน้าที่ (นายสมชาย จุ่มพิศ) เข้าตรวจสอบระดับความหวานที่หน้าแปลง หากระดับความหวานได้ที่เกรด A จะตัดผลผลิตทั้งหมดส่งเข้าบริษัทซึ่งเกษตรกรควรส่งตัวแทนไปตรวจสอบการวัดระดับความหวานที่บริษัทอีกครั้ง เพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นในการวัดระดับความหวานของบริษัท
4. กรณีโรงเรือนชำรุดจากภัยธรรมชาติ เกษตรกรควรแจ้งให้จังหวัดสุพรรณบุรีช่วยเหลืออีกทางหนึ่ง เพราะบริษัทไม่ได้รับประกันโรงเรือนที่เป็นเหตุจากภัยธรรมชาติ
5. เกษตรกรควรขายผลผลิตให้แก่บริษัท เพื่อให้เป็นไปตามบันทึกข้อตกลงที่ทำไว้กับบริษัท เนื่องจากบริษัทเป็นผู้ลงทุนค่าปัจจัยการผลิตให้แก่เกษตรกร และต้องนำส่งคืนกองทุนฯ

สรุปการติดตามในพื้นที่

จากการสัมภาษณ์เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการปลูกเมล่อน จำนวน 6 ราย สรุปได้ ดังนี้

1. นายประหยัด อ่อนเฉียบ (เงินต้นค้ำชำระ 210,000 บาท) ให้ความเห็นว่าบริษัทไม่มีความเป็นธรรมและไม่มีมาตรฐานในการคัดเกรดและค่าระดับความหวานของผลผลิต เนื่องจากการคัดขนาดผลผลิตและค่าระดับความหวานของผลผลิตที่หน้าแปลงกับที่บริษัทไม่ตรงกัน เกรดผลผลิตต่ำลงกว่าที่หน้าแปลงเกษตรกรได้รับผลตอบแทนต่ำ และโรงเรือนชำรุด 1 หลังจากภัยธรรมชาติ ซึ่งไม่ได้รับการซ่อมแซมจากบริษัท ทำให้ไม่มีกำลังใจเข้าร่วมโครงการต่อไป
2. นายบุญเยี่ยม วังเปรม (ดำเนินการปลูกเมล่อนมาแล้ว จำนวน 6 รุ่น มีเงินต้นค้ำชำระ 270,000 บาท) บริษัทให้หยุดการปลูกเมล่อน เนื่องจากปัญหาเรื่องดิน ผลผลิตไม่ได้ขนาดและเกษตรกร

พักการปลูกเนื่องจากไม่มีเงินทุนในการดำเนินการ (ต้องขายวัวเป็นทุน) ทำให้เกษตรกรไม่มีรายได้ ซึ่งนอกจากไม่สามารถส่งคืนกองทุนฯ และยังค้างค่าปัจจัยการผลิตกับบริษัท เป็นหนี้ค่าแรงงานและค่าอุปกรณ์อื่น ๆ อีกด้วย

3. นางจันทร์ กาบแก้ว (เงินต้นค้ำชำระ 270,000 บาท) หยุดการปลูกเมล่อนเนื่องจากปัญหาเรื่องดินทำให้ผลผลิตไม่ได้ขนาด ค่าระดับความหวานที่บริษัทวัดต่ำกว่าวัดที่หน้าแปลง และมีค่าใช้จ่ายในการดำเนินการสูงเนื่องจากจ้างแรงงาน ส่งผลให้ผลการดำเนินงานขาดทุน

4. นายสอพิณญา ปันเกียรติพานิช (เงินต้นค้ำชำระ 390,000 บาท) หยุดการปลูกเมล่อนและออกจากโครงการ โรงเรือนพังไม่สามารถดำเนินการปลูกได้และไม่ได้รับการช่วยเหลือจากบริษัท โดยให้ความเห็นว่าเหล็กโรงเรือนที่บริษัทจัดให้มาไม่มีคุณภาพ

5. นายมนูญ สายสังข์ (เงินต้นค้ำชำระ 210,000 บาท) ได้ออกจากโครงการและปัจจุบันได้ปลูกการเมล่อนกับผู้ประกอบการราย เนื่องจากไม่ได้รับความเป็นธรรมในเรื่องระดับความหวานจากที่บริษัทต่ำกว่าที่หน้าแปลงและน้ำหนักเมล่อนที่ขายกับบริษัทสูญหายส่วนหนึ่ง ทำให้รายได้ต่ำกว่าที่คาดการณ์ไว้ (รายได้สูญหาย ประมาณ 30,000 บาท ซึ่งได้แจ้งปัญหาดังกล่าวให้จังหวัดได้รับทราบปัญหาแล้วแต่ไม่ได้รับการแก้ไขแต่อย่างใด

6. นายพ่าย ดอกกล้วย (เงินต้นค้ำชำระ 120,000 บาท) ประสบผลสำเร็จในการดำเนินการและไม่มีปัญหาเรื่องระดับความหวานซึ่งได้เข้าไปตรวจสอบการวัดระดับความหวานที่บริษัททุกครั้ง ปัจจุบันรายได้ส่วนหนึ่งต้องส่งคืนกองทุนฯ ดังนั้นเมื่อส่งใช้กองทุนฯครบแล้ว หากมีดำเนินการต่อคาดว่าจะมีกำไรบ้าง

(2) กิจกรรมการเลี้ยงปลาทบิม

มีเกษตรกรเข้าร่วมโครงการฯ จำนวน 20 ราย วงเงินกู้รายละ 160,000 บาท ระยะเวลาการชำระหนี้ 5 ปี แผนการชำระคืนเริ่มปีที่ 2 จำนวน 32,000 บาทต่อปี (2551 ถึง 2555) พร้อมดอกเบี้ยร้อยละ 2 โดยปีที่ 1 ส่งเพียงดอกเบี้ยเงินกู้ ซึ่งจากการดำเนินการที่ผ่านมาในภาพรวมเกษตรกรมีความพึงพอใจเนื่องจากราคาผลผลิตสูงขึ้น

ผลการติดตาม

1. เนื่องจากอากาศร้อนทำให้น้ำในอ่างเก็บน้ำกระเสียมีปริมาณลดลง ทำให้ผลผลิตมีความเสียหาย จากการขนย้ายปลาทบิมโดยการลากกระชังขึ้นมานั่งฝั่งให้กับทางบริษัท
2. บริษัทรับปลาไม่ตรงเวลาที่กำหนด ทำให้เกษตรกรต้องมีค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานเพิ่มขึ้น

3. ทำให้สูญเสียผลผลิตจากภัยธรรมชาติ เช่น น้ำท่วม คลื่นแรง

ข้อเสนอแนะ

1. เจ้าหน้าที่ทางภาครัฐและบริษัทควรเข้ามาดูแลอย่างสม่ำเสมอ
2. อยากรให้มีการขยายพื้นที่การเลี้ยงปลาเพิ่มขึ้น

(3) กิจกรรมการปลูกพืชสวน

มีเกษตรกรเข้าร่วมโครงการฯ จำนวน 40 ราย วงเงินกู้รายละ 149,000 บาท เพื่อค่าใช้จ่ายในการปลูกส้มโอ ขำโพดหวานและปลูกขำโพดฝักอ่อน ระยะเวลาการชำระหนี้ 10 ปี (2550 ถึง 2559)

แผนการชำระปีที่ 1-ปีที่ 4 (2550 ถึง 2553) ชำระเฉพาะดอกเบียร์ร้อยละ 2 และในปีที่ 5-ปีที่ 10 ชำระเงินต้นพร้อม ดอกเบียร์ร้อยละ 2 จำนวน 27,524 บาทต่อปี

ผลการติดตาม

1. การปลูกส้มโอ ในรุ่นที่ 2 (เกษตรกรในพื้นที่อุ้มทอง 24 ราย) ประสบปัญหาต้น ส้มโอไม่โต จึงต้องทำการปลูกส้มโอใหม่ ส่งผลให้ต้องมีการปรับแผนการใช้จ่ายเงินและแผนการส่งคืนกองทุน สงเคราะห์เกษตรกร (จากเดิมเริ่มชำระคืนในปี 2554 ถึง 2559 เป็นเริ่มชำระคืนปี 2556 ถึง 2561)
2. ได้รับปัจจัยการผลิตจากบริษัทลำซำ เนื่องจากยังไม่มีมีการเบิกงบประมาณในปี 2552 (ปีที่ 3) จากกรมบัญชีกลาง
3. ในระยะเริ่มโครงการฯ เกษตรกรปลูกข้าวโพด กระเจี๊ยบ ฯลฯ แต่ผลผลิตที่ ได้รับไม่คุ้มกับทุน เนื่องจากราคาผลผลิตต่ำ ปัจจุบันจึงมีการเพาะปลูกส้มโออย่างเดียว

ข้อเสนอแนะ

1. บริษัทควรเข้ามาดูแลอย่างใกล้ชิดเนื่องจากมีการปลูกส้มโอใหม่ เพื่อให้การ ผลิตได้ตรงตามเวลาที่กำหนด
2. จังหวัดควรเร่งเบิกงบประมาณจากกรมบัญชีกลาง เพื่อให้บริษัทสามารถจัดหา ปัจจัยการผลิตให้เกษตรกรได้ทันความต้องการ
3. ควรมีการประสานงานร่วมกันระหว่างบริษัท จังหวัด และเกษตรกร พร้อมทั้ง หาแนวทางแก้ไขทันที
4. ให้จังหวัดสรุปปัญหา และข้อมูลของเกษตรกร 16 ราย ที่จะขอลาออกจาก โครงการ เสนอให้คณะกรรมการสงเคราะห์เกษตรกรพิจารณาต่อไป

คำชี้แจง

นายสุจิโรจน์ คงเมือง ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย ได้ชี้แจงดังนี้

1. โครงการนำร่องเพื่อสร้างต้นแบบภาคธุรกิจช่วยเหลือคนจนจังหวัดสุพรรณบุรี ได้รับอนุมัติ วงเงินจากกองทุนฯ เพื่อดำเนินโครงการฯ จำนวน 41,001,720 บาท คิดอัตราดอกเบี้ยร้อยละ 2 ได้มีการปรับ แผนการเบิกจ่ายเงินในครั้งแรกเหลือ 32 ล้านบาท เนื่องจากยกเลิกกิจกรรมอาคารคัดแยกผลผลิต จำนวนเงิน 63 ล้านบาท และได้เบิกจ่ายแล้วจำนวน 2 งวด เป็นเงิน 37,599,720 บาท ต่อมาเมื่อเดือนกุมภาพันธ์ 2553 ได้ ดำเนินการเบิกจ่ายในงวดที่ 3 เพื่อดำเนินกิจกรรมการปลูกพืชสวน จำนวน 726,000 บาท กรมบัญชีกลางได้แจ้งว่า ไม่สามารถเบิกจ่ายเงินจำนวนดังกล่าวให้ได้ เนื่องจากสิ้นสุดการเบิกจ่ายงวดดังกล่าวในปีงบประมาณ 2552 จึงให้ กระทรวงมหาดไทยดำเนินการปรับแผนการใช้จ่ายเงิน เสนอคณะกรรมการสงเคราะห์เกษตรกรเพื่อพิจารณาอนุมัติ กระทรวงมหาดไทยได้แจ้งจังหวัดปรับแผนดังกล่าว เสนอปลัดกระทรวงมหาดไทยพิจารณาลงนามเมื่อวันที่ 16 สิงหาคม 2553 เพื่อนำเข้าสู่การพิจารณาคณะกรรมการสงเคราะห์เกษตรกรพิจารณาอนุมัติ
2. ตามที่สำนักกองทุนฯ ได้ติดตามโครงการฯ ที่จังหวัดสุพรรณบุรี และได้รับทราบปัญหา ข้อเท็จจริงในการดำเนินการโครงการฯ จึงนำเสนอคณะกรรมการพิจารณาติดตามฯ พิจารณาในเรื่องของการไป ปรับแผน ดังนั้น เรื่องการปรับแผนการยบยั้งสิทธิการเบิกจ่ายของโครงการฯ เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ

พิจารณา ติดตามฯ หรือไม่ ซึ่งตามคำสั่ง ที่ 1/2551 คณะอนุกรรมการฯ มีหน้าที่ดำเนินการตามที่คณะกรรมการสงเคราะห์เกษตรกรมอบหมาย ขณะนี้จังหวัดสุพรรณบุรีได้ทำการปรับแผนการเบิกจ่ายตามที่กรมบัญชีกลางแจ้งแต่ยังไม่เข้าในวาระคณะกรรมการสงเคราะห์เกษตรกร แต่คณะอนุกรรมการฯ มีมติว่าการขอปรับแผนฯ ไม่ถูกต้องและจะได้ประชุมหรือกับจังหวัดสุพรรณบุรี ในวันที่ 7 กันยายน 2553 ก่อนการพิจารณาการขอปรับแผนการเบิกจ่ายเงิน จึงเห็นว่าการดำเนินงานดังกล่าวไม่เป็นไปตามกระบวนการ หากกระทรวงมหาดไทยนำเสนอเรื่องนี้เข้าพิจารณาในวาระอื่น ๆ แล้วถ้าที่ประชุมมีมติมอบให้อนุกรรมการฯ ไปติดตาม หรือให้ปรับแผนมาโดยไม่ต้องมาติดตาม และให้กรมบัญชีกลางเบิกจ่ายเงินต่อไป ก็เป็นไปตามมติคณะกรรมการฯ จึงจะเป็นกระบวนการที่ถูกต้อง

ความเห็นที่ประชุม

นางจิราภรณ์ ด้านไทยวัฒนา แทนผู้อำนวยการกลุ่มพัฒนาเงินนอกงบประมาณ กรมบัญชีกลาง ให้ความเห็นว่า คณะอนุกรรมการฯ ได้พิจารณาเรื่องนี้รวมถึงการติดตามชำระเงินคืนด้วยถ้าหากกระทรวงมหาดไทยจะขอเบิกเงินเนื่องจากไม่เป็นไปตามแผนนั้น จึงได้แนะนำว่า จะต้องมีการปรับแผนเบิกจ่ายให้ชัดเจน

นางศศกร ลอศรีสกุลไชย ผู้แทนกรมบัญชีกลาง ให้ความเห็นว่า ในกรณีดังกล่าว คณะอนุกรรมการพิจารณา ติดตามฯ คงไม่ได้เป็นการดำเนินการล่วงหน้า ซึ่งตามคำสั่งที่คณะกรรมการสงเคราะห์เกษตรกรมอบหมายให้อนุกรรมการฯ พิจารณาผลการดำเนินงานของโครงการที่ขอใช้เงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร ดังนั้นจึงได้พิจารณาตามข้อเท็จจริงของการดำเนินโครงการที่ไม่เป็นไปตามแผนและมีแผนที่ไม่ชัดเจน แต่เนื่องจากแผนเดิมที่กำหนดไว้คณะกรรมการฯ ได้พิจารณาเห็นชอบ ดังนั้น การทำงานของคณะอนุกรรมการฯ คงเป็นไปในลักษณะการแก้ไขมากกว่า

นางสาวชนิตา แซ่มตระกูล สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ให้ความเห็นว่า ตามที่จังหวัดสุพรรณบุรีได้นำเสนอขอปรับแผนการเบิกจ่ายและแผนการชำระคืนกองทุนฯ เฉพาะกิจกรรมการปลูกพืชสวน (ส้มโอ) ซึ่งในการประชุมคณะอนุกรรมการพิจารณา ติดตามฯ ครั้งที่ 9/2553 เมื่อวันที่ 24 สิงหาคม 2553 คณะอนุกรรมการฯ ไม่ได้ขัดข้องในเรื่องการปรับแผนฯ แต่เนื่องจากจ่าจังหวัดสุพรรณบุรีได้รายงานปัญหาการดำเนินงานโครงการฯ มีปัญหาในกิจกรรมการปลูกเมล่อนด้วย ดังนั้นคณะอนุกรรมการฯ จึงเห็นว่าควรสรุปภาพรวมทั้งโครงการฯ และกำหนดให้มีการติดตามผลการดำเนินงานโครงการฯ เพื่อตรวจสอบถึงปัญหาและแนวทางการแก้ไข ปัญหา โดยเฉพาะปัญหาของกิจกรรมการปลูกเมล่อน ปัจจุบันมีผู้มีความประสงค์ จะลาออกจากโครงการฯ จะมีแนวทางแก้ไขอย่างไร ซึ่งต้องรีบแก้ไข และโครงการดังกล่าวไม่ได้รายงานความก้าวหน้ามาเป็นเวลานาน สำหรับกระทรวงมหาดไทยถ้าจะเสนอคณะกรรมการพิจารณาปรับแผนการเบิกจ่ายก็ดำเนินการได้ แต่ขณะนี้ฝ่ายเลขานุการฯ ยังไม่ได้เอกสารจากกระทรวงมหาดไทย

มติที่ประชุม

ที่ประชุมรับทราบ และให้ฝ่ายเลขานุการฯ นำเสนอคณะอนุกรรมการพิจารณาติดตามฯ พิจารณา และเสนอคณะกรรมการสงเคราะห์เกษตรกรต่อไป

(1.4) โครงการส่งเสริมการให้บริการเครื่องจักรกลของกลุ่มเกษตรกร

ผลการติดตาม

1. กลุ่มเกษตรกรมีความประสงค์ขอเข้าร่วมโครงการ 1 แห่ง คือ กลุ่มเกษตรกรควนเมา จังหวัดตรัง เป็นกลุ่มเกษตรกรที่มีสมาชิก 228 ราย ทำธุรกิจ 5 ประเภท ได้แก่ รวบรวมแปรรูปยาง ขายน้ำกรดใช้กับยางพารา ขายแอมโมเนีย จำหน่ายปุ๋ยมีความประสงค์ในการจัดหาเครื่องจักรกลยางแผ่นดิบขนาด 5 แรงม้า 1 เครื่อง และรถเข็นยางโครงการเหล็ก รวมเป็นเงินทั้งหมด 850,000 บาท เพื่อเป็นการเพิ่มปริมาณการล้างยางต่อวัน (เครื่องล้างยางสามารถล้างยางได้ 10,000 แผ่นต่อวัน) และลดต้นทุนการผลิต จำนวน 4,000 บาทต่อวัน เนื่องจากเครื่องล้างยางสามารถแทนแรงงานคนได้ 20 คน (ค่าแรงคนละ 200 บาทต่อวัน) สำหรับจังหวัดลพบุรี อ่างทอง สิงห์บุรี และสุพรรณบุรี กลุ่มเกษตรกรไม่ประสงค์เข้าร่วมโครงการ เนื่องจากกลุ่มเกษตรกรยังขาดความพร้อมในการบริหารจัดการ ตลอดจนในพื้นที่มีภาคเอกชนรับจ้าง

2. กลุ่มเกษตรกรไม่เข้าใจขั้นตอนการพิจารณาการขอเข้าร่วมโครงการฯ ซึ่งเข้าใจว่าเมื่อทำเรื่องขอเข้าร่วมโครงการฯ ผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการกลางกลุ่มเกษตรกรระดับจังหวัดแล้ว คณะกรรมการระดับจังหวัดจะเสนอให้สหกรณ์จังหวัดตรังส่งเรื่องให้กรมส่งเสริมสหกรณ์พิจารณาอนุมัติ

3. ประธานกลุ่มเกษตรกรควนเมาให้ความเห็นว่า ถ้ากลุ่มฯ ไม่ผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการระดับภาค และคณะกรรมการระดับประเทศ กลุ่มฯ คงต้องขอกู้เงินโครงการสนับสนุนสินเชื่อเพื่อจัดหาปัจจัยการผลิตทางการเกษตรแก่สถาบันเกษตรกรต่อไป

ข้อเสนอแนะ

ให้กลุ่มเกษตรกรควนเมาเร่งดำเนินการทำหนังสือเพื่อเสนอคณะกรรมการระดับภาค และคณะกรรมการระดับประเทศเพื่อพิจารณาต่อไป

คำชี้แจง

นายศุภชัย ดานาพงศ์ ผู้แทนกรมส่งเสริมสหกรณ์ ชี้แจงว่า โครงการส่งเสริมการให้บริการเครื่องจักรกลของกลุ่มเกษตรกร มีปัญหามาตั้งแต่ต้นในเรื่องการเบิกค่าบริหารจัดการที่ไปใช้ในกลุ่มเกษตรกรระดับจังหวัด ระดับภาค ระดับประเทศ สุดท้ายกรมส่งเสริมสหกรณ์ก็ยินดีที่จะให้กลุ่มเกษตรกรเบิกจ่ายได้ โดยมีการหารือกับนิติกรของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และได้แจ้งกลุ่มเกษตรกรให้ทำแผนการขอเบิกเงิน โดยกลุ่มฯ ได้ส่งแผนดังกล่าวมาที่กรมส่งเสริมสหกรณ์เมื่อวันที่ 30 สิงหาคม 2553 เนื่องจากกระบวนการขั้นตอนในการเบิกเงินของโครงการฯ มีการเคลื่อนตัวในการขอกู้เงินโครงการช้ามาก ต้องผ่านความเห็นชอบระดับจังหวัด ระดับภาค ระดับประเทศ และต้องนำเสนอคณะกรรมการบริหารโครงการส่งเสริมการให้บริการเครื่องจักรกลของกลุ่มเกษตรกรของกรมส่งเสริมสหกรณ์กว่าจะอนุมัติเงิน จึงทำให้ล่าช้า และขณะนี้ตั้งแต่คณะรัฐมนตรีอนุมัติเป็นระยะเวลาเกือบ 1 ปีแล้ว ยังไม่มีการจัดสรรเงิน เนื่องจากกรมส่งเสริมสหกรณ์ไม่สามารถนำคำขอกู้จากคณะกรรมการระดับจังหวัด ระดับภาค ระดับประเทศมาส่งถึงกรมส่งเสริมสหกรณ์ได้ จึงติดขัดตรงนี้ กรมฯ ไม่สามารถที่จะดำเนินการได้ และเนื่องจากในส่วนนี้กลุ่มเกษตรกรแจ้งว่าจะดำเนินการเอง ไม่ให้ข้าราชการเข้าไปเกี่ยวข้อง

นายอุบลศักดิ์ บัวหลวงงาม ประธานคณะกรรมการกลางกลุ่มเกษตรกรแห่งประเทศไทย ได้ชี้แจงว่า หลังจากที่ใช้เวลาประมาณ 6-7 เดือน ในการทำความเข้าใจเรื่องการใช้เงินค่าบริหารจัดการร้อยละ 3 และได้ใช้งบ

ส่วนตัวไม่เกี่ยวกับเงินค่าบริหารจัดการร้อยละ 3 ของโครงการฯ ประชุมชี้แจงวิธีการจัดทำแผนโดยจะต้องผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการระดับจังหวัด ระดับภาค และระดับประเทศ ซึ่งต้องทำขั้นตอนทั้งหมดแล้วจึงจะประชุมทุกภาคเพื่อทำความเข้าใจ และเมื่อวันที่ 30 สิงหาคม 2553 ได้ประชุมที่จังหวัดนครสวรรค์ เพื่อสรุปภาคเหนือ สรุปภาคกลาง และสรุปภาคต่าง ๆ แล้ว จะมีการกำหนดจัดประชุมระดับประเทศในวันที่ 5-7 กันยายน 2553 ขั้นตอนกระบวนการดังกล่าวมีปัญหาอุปสรรคหลายขั้นตอน เมื่อไปจังหวัดต่างๆ เกษตรกรพบว่ามี 2 ช่องทางคือ ช่องทางที่ 1 เจ้าหน้าที่ระดับล่างให้ผ่านสหกรณ์จังหวัด มีกลุ่มเกษตรกรเสนอรายชื่อมาประมาณ 20-30 กลุ่ม ช่องทางที่ 2 หลักการต้องผ่านความเห็นชอบจากคณะกรรมการจังหวัด ระดับภาค และระดับประเทศ ดังนั้น ความล่าช้าเกิดจากความเข้าใจไม่ตรงกัน แต่อธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์ให้ทำหนังสือบันทึกขั้นตอนถึงคณะกรรมการระดับประเทศเรียบร้อยแล้ว ขณะนี้ได้ดำเนินการตามขั้นตอนแล้ว และได้ทำหนังสือถึงกรมส่งเสริมสหกรณ์เพื่อส่งแผนการเบิกเงินเรียบร้อยแล้ว กรมส่งเสริมสหกรณ์ประสานงานว่า จะมีการประชุมคณะกรรมการบริหารโครงการส่งเสริมการให้บริการเครื่องจักรกลของกลุ่มเกษตรกรเร็ว ๆ นี้

ความเห็นที่ประชุม

ประธาน ให้ความเห็นว่ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้สอบถามโครงการฯ ที่ไม่มีความก้าวหน้า เหตุก็คืออนุมัติโครงการจำนวนเงิน 1,000 ล้านบาท นำร่องจังหวัดละ 1 แห่ง จำนวนเงิน 190 ล้านบาท เกษตรกรยังไม่ได้รับผลจากโครงการเลย ตรงนี้มีปัญหาอย่างทั้ง 2 ฝ่ายชี้แจง และได้มีการทำบันทึกเรียนรัฐมนตรีว่าการฯ เห็นควรให้รองอธิบดีกรมส่งเสริมสหกรณ์ (นายวินัย กลีรักษ์) ประธานคณะกรรมการบริหารโครงการส่งเสริมการให้บริการเครื่องจักรกลของกลุ่มเกษตรกร เรียกประชุมคณะกรรมการดังกล่าว ถ้าไม่มีการประชุมก็ทำให้โครงการไม่มีการขับเคลื่อน ทั้งนี้ควรมีการหารือร่วมกันในการจัดทำแผนปฏิบัติงานโครงการ และฝ่ายเลขานุการฯ ควรเข้าร่วมจัดทำแผนดังกล่าวด้วย

นางศศกร ลอศรีสกุลไชย ผู้แทนกรมบัญชีกลาง ให้ความเห็นว่ เนื่องจากโครงการฯ มีระยะเวลาต่อเนื่อง 7 ปี แต่มีการชำระคืนตั้งแต่ปีที่ 5 และ ณ วันนี้ได้มีการดำเนินการมาแล้ว 1 ปี เพราะฉะนั้นระยะเวลาการเบิกจ่ายเงินจะเหลือเพียง 4 ปี ดังนั้นถ้าโครงการจะเดินต่อไปหรือจะอย่างไร กรมส่งเสริมสหกรณ์ต้องมีแผนงานที่ชัดเจน

มติที่ประชุม

ที่ประชุมรับทราบ และให้กรมส่งเสริมสหกรณ์จัดการประชุมคณะกรรมการบริหารโครงการส่งเสริมการให้บริการเครื่องจักรกลของกลุ่มเกษตรกร และให้ดำเนินการตามความเห็นของผู้แทนกรมบัญชีกลาง

ประธานได้เสนอที่ประชุมให้นำรายงานความก้าวหน้าการดำเนินงานของคณะกรรมการพิจารณาติดตาม และประเมินผลโครงการที่ใช้เงินกองทุนส่งเสริมเกษตรกร โครงการต่าง ๆ ไปประชุมในครั้งต่อไป ดังนี้

1. โครงการที่อยู่ระหว่างดำเนินการ
 - โครงการเพิ่มปริมาณการผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว ของกรมการข้าว
 - โครงการจัดหาปุ๋ยเคมีนำเข้าจากต่างประเทศ ของกรมส่งเสริมสหกรณ์

2. โครงการที่ปรับโครงสร้างหนี้

- โครงการส่งเสริมการเลี้ยงโคนม จังหวัดตรัง ของกรมปศุสัตว์
- โครงการคลังสินค้ากลางและตลาดสินค้าเกษตร จังหวัดตรัง และจังหวัดนครราชสีมา ของ อ.ต.ก.

ระเบียบวาระที่ 4 เรื่องสืบเนื่อง

เรื่องที่ 4.1 การศึกษาดูงานต่างประเทศของคณะกรรมการสงเคราะห์เกษตรกร

เลขานุการฯ เสนอที่ประชุมว่า

เรื่องเดิม

1. ในการประชุมคณะกรรมการสงเคราะห์เกษตรกร ครั้งที่ 6/2552 เมื่อวันที่ 4 สิงหาคม 2552 และครั้งที่ 7/2552 เมื่อวันที่ 23 ธันวาคม 2552 ที่ประชุมได้มีมติอนุมัติจัดสรรเงินจ่ายขาดจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร จำนวน 16,871,774 บาท เพื่อเป็นค่าใช้จ่ายสำหรับปฏิบัติงานกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2553 มีค่าใช้จ่ายศึกษาดูงานของคณะกรรมการสงเคราะห์เกษตรกร จำนวน 5,000,000 บาท ให้นำเสนอคณะกรรมการสงเคราะห์เกษตรกรเพื่อพิจารณารายละเอียดการศึกษาดูงานก่อน

2. ในการประชุมคณะกรรมการสงเคราะห์เกษตรกร ครั้งที่ 5/2553 เมื่อวันที่ 9 มิถุนายน 2553 ที่ประชุมได้มีมติให้ฝ่ายเลขานุการฯ ดำเนินการตามข้อคิดเห็นของคณะกรรมการฯ และนำเสนอในคราวต่อไป

ความก้าวหน้า

ฝ่ายเลขานุการฯ ได้จัดทำรายละเอียดโครงการศึกษาดูงานแนวทางการบริหารจัดการกองทุนภายในเดือนกันยายน 2553 รวม 8 วัน ดังนี้

1. ประเทศญี่ปุ่น ดูงานในเรื่องของธนาคารสหกรณ์ญี่ปุ่น NONORINCHUKIN BANK สหกรณ์การเกษตร HADANO KANAGAWA และสหกรณ์การเกษตรมิกกาบิ MIKKABI SHIZUOKA วงเงินค่าใช้จ่าย จำนวน 2,858,600 .บาท

2. ประเทศรัสเซีย และสาธารณรัฐประชาชนจีน

ข้อเท็จจริง

ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 28 กันยายน 2542 เนื่องจากค่าใช้จ่ายสำหรับการปฏิบัติงานกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรเป็นค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานปกติ ซึ่งมีเป็นประจำทุกปี ดังนั้นเพื่อเป็นการลดภาระของคณะรัฐมนตรีในปีงบประมาณต่อ ๆ ไป จึงอนุมัติหลักการให้คณะกรรมการสงเคราะห์เกษตรกรเป็นผู้พิจารณาอนุมัติและดำเนินการต่อไปได้โดยไม่ต้องนำเสนอคณะรัฐมนตรี

ข้อเสนอที่ประชุม

พิจารณาให้ความเห็นชอบโครงการศึกษาดูงานแนวทางการบริหารจัดการกองทุน ณ ประเทศญี่ปุ่นหรือประเทศรัสเซียและสาธารณรัฐประชาชนจีน ภายในเดือนกันยายน 2553

ฝ่ายเลขานุการฯ เสนอที่ประชุมว่า รายละเอียดการศึกษาดูงานที่ประเทศรัสเซีย และสาธารณรัฐประชาชนจีน ใช้เวลารวม 8 วัน วงเงินค่าใช้จ่ายประมาณ 2,500,000 บาท โดยประเทศรัสเซียดูในเรื่องกลุ่มสหกรณ์ที่

ใช้ระบบ Banking และเครื่องจักรกลการเกษตรได้แก่ กลุ่มสหกรณ์ PRISMA MOSCOW และกลุ่มสหกรณ์ EURASIA HOLDING และประเทศจีน ดูเครื่องจักรกลการเกษตร ที่ชูโจว และหังโจว

ความเห็นที่ประชุม

นางศศกร ลอศรีสกุลไชย ผู้แทนกรมบัญชีกลาง ให้ความเห็นว่า ในส่วนของกรมบัญชีกลาง การไปศึกษาดูงานจะต้องมีภาพที่ชัดเจน และผลที่คาดว่าจะได้รับ เนื่องจากในรายละเอียดโครงการผลที่คาดว่าจะได้รับ ไม่สามารถวัดผลได้ และไม่มีเป้าหมายที่ชัดเจน

นายอุบลศักดิ์ บัวหลวงงาม ประธานคณะกรรมการกลางกลุ่มเกษตรกรแห่งประเทศไทย ให้ความเห็นว่า เหตุที่ไปประเทศรัสเซียเพราะเดิมเป็นประเทศคอมมิวนิสต์ที่มีการบริหารจัดการจนกลายมาเป็นสังคมนิยม และมาเป็นโลกเสรี กลุ่มเกษตรกร/สหกรณ์ มีธนาคารเป็นของตัวเอง แม้กระทั่งการเริ่มต้นกลุ่มเกษตรกรก็เกิดที่ไต้หวัน จึงควรไปดูว่าเหตุใดสมาชิกสามารถช่วยเหลือตัวเองได้ แต่วันนี้ประเทศไทยต้องพึ่งพารัฐฯ ทุกอย่าง และตาม พรก.ของกลุ่มเกษตรกร มาตรา 10,6,7,8 ได้เขียนไว้ชัดเจน แต่ไม่สามารถปฏิบัติจริงได้ โดยเฉพาะประเทศจีนที่จะไปดูคือโครงการเครื่องจักรกลการเกษตร จากการศึกษาดูงานดังกล่าวก็เพื่อจะได้นำมาพิจารณาชี้แนะให้ภาคเกษตรเกิดประโยชน์สูงสุด เพื่อบริหารองค์กรให้เข้มแข็ง และเพื่อให้สอดคล้องกับ พรบ.กองทุนฯ ฉบับใหม่ที่ผ่านมา การแก้ไข โดยให้องค์กรเกษตรกรขอใช้เงินกองทุนฯ ได้โดยตรงโดยไม่ผ่านส่วนราชการ ซึ่งถ้าองค์กรเกษตรกรเข้มแข็งก็就不用เกิดปัญหาในการอนุมัติเงิน นอกจากนี้ จะต้องมีการวางกรอบในเรื่องของการติดตามเงินใหม่ อาจจะวางกรอบเหมือนกับ ธกส. เพราะมีการสูญเสียที่น้อยมาก

นางสาวสุนิสา ตามไทย ผู้แทนกระทรวงอุตสาหกรรม ให้ความเห็นว่า เนื่องจากการเดินทางเข้าประเทศรัสเซียวันนี้เป็นประเทศที่น่าสนใจที่จะเข้าไปดู ด้วยเป็นประเทศที่มีการเปลี่ยนแปลงการปกครอง มีการแบ่งแยกประเทศ แต่มีข้อสังเกตในเรื่องของความปลอดภัยและเพื่อความสะดวกควรจะไปที่สำนักงานของกระทรวงพาณิชย์ใน MOSCOW ซึ่งจะมีล่ามคอยให้คำแนะนำ โดยจะเป็นคนไทยที่ไปเรียนที่นั่นเพราะใช้ภาษารัสเซียไม่ใช่ภาษาอังกฤษ และได้มีข้อมูลของประเทศรัสเซียตอนนี้น่าสนใจลงทุนแปรรูปของการเกษตรในเรื่องของไม้ อุตสาหกรรมเฟอร์นิเจอร์ต่าง ๆ ด้านธุรกิจสปา นวดแผนไทย ผลิตภัณฑ์สปา น้ำมันชโลมตัว และผลิตภัณฑ์สมุนไพรกำลังได้รับความนิยมค่อนข้างสูง ดังนั้นถ้ามีข้อมูลที่รอบคอบมีเป้าหมายที่ชัดเจนน่าจะใส่ในหลักการ เหตุผลเป้าหมาย วัตถุประสงค์ของโครงการให้ดูรัดกุมมากขึ้น

ประธาน ให้ความเห็นว่า ควรปรับปรุงโครงการให้มีผลที่คาดว่าจะได้รับเป็นรูปธรรม โดยที่ประชุมตกลงเลือกประเทศรัสเซียและสาธารณรัฐประชาชนจีน ส่วนรายละเอียดงบประมาณอาจจะมีการปรับเปลี่ยนได้ตามข้อเท็จจริง

มติที่ประชุม

เห็นชอบโครงการศึกษาดูงานแนวทางการบริหารจัดการกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร ตามที่ฝ่ายเลขานุการฯ เสนอ โดยเลือกไปศึกษาดูงาน ณ ประเทศรัสเซียและสาธารณรัฐประชาชนจีน และอนุมัติเพิ่มเติมให้ประธานอนุกรรมการพิจารณาติดตามและประเมินผลโครงการที่ขอใช้เงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร และประธานคณะอนุกรรมการพิจารณากำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสงเคราะห์เกษตรกร ร่วมเดินทางไปด้วยอีก 2 คน โดยมอบให้ฝ่ายเลขานุการฯ ดำเนินการปรับปรุงรายละเอียดของโครงการตามความเห็นและข้อสังเกตของ

คณะกรรมการ และประธาน พร้อมค่าใช้จ่ายและแจ้งให้คณะกรรมการและเจ้าหน้าที่ที่เกี่ยวข้องที่ได้รับอนุมัติให้เดินทางแจ้งยืนยันความประสงค์ที่จะเดินทางไปศึกษาดูงานเพื่อนำเสนอที่ประชุมเพื่อทราบในการประชุมครั้งต่อไป

ความก้าวหน้า

ฝ่ายเลขานุการฯ ได้จัดทำรายละเอียดโครงการศึกษาดูงานเพิ่มเติมแล้ว สรุปได้ดังนี้

1. มีผู้ร่วมเดินทางไปศึกษาดูงานประเทศรัสเซียและสาธารณรัฐประชาชนจีน ระหว่างวันที่ 18-28 กันยายน 2553 จำนวน 23 คน ประกอบด้วย คณะกรรมการสงเคราะห์เกษตรกร ประธานคณะอนุกรรมการพิจารณาติดตามและประเมินผลโครงการที่ขอใช้เงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร ประธานคณะอนุกรรมการพิจารณา กำหนดหลักเกณฑ์และเงื่อนไขในการสงเคราะห์เกษตรกร และเจ้าหน้าที่

2. ค่าใช้จ่าย จำนวน 4,245,845 บาท เบิกจ่ายเงินนอกงบประมาณกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร ปี 2553

3. ขอบเขตการศึกษาดูงาน ได้แก่ การบริหารจัดการเงินของสถาบันเกษตรกร (กลุ่มสหกรณ์) ตลาดสินค้าเกษตร และเทคโนโลยีทางการเกษตร

ข้อเสนอที่ประชุม

พิจารณาให้ความเห็นชอบอนุมัติตัวบุคคล โครงการฯ และค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ

ความเห็นที่ประชุม

ประธาน ให้ความเห็นว่า การพิจารณาอนุมัติโครงการและอนุมัติตัวบุคคลเป็นการอนุมัติภายในกรอบงบประมาณที่ขอไว้ 5 ล้านบาท

มติที่ประชุม

เห็นชอบอนุมัติโครงการศึกษาดูงานแนวทางการบริหารจัดการกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร โดยมีผู้ร่วมเดินทางทั้งหมด 24 คน และค่าใช้จ่ายในการดำเนินการ รวมเป็นเงิน 4,245,845 บาท

ระเบียบวาระที่ 5 เรื่องเพื่อพิจารณา

เรื่องที่ 5.1 ผลการพิจารณากรมส่งเสริมการเกษตร ขอใช้เงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยศัตรูพืชระบาด(เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล)ของคณะอนุกรรมการพิจารณา ติดตามและประเมินผลโครงการที่ขอใช้เงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร ครั้งที่ 9/2553 เมื่อวันที่ 24 สิงหาคม 2553

เลขานุการฯ เสนอที่ประชุมว่า

เรื่องเดิม

1. กรมส่งเสริมการเกษตรขออนุมัติใช้เงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร เพื่อดำเนินการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยศัตรูพืชระบาด (เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล) ในพื้นที่จังหวัดพิจิตร จำนวน 191,995,334 บาท ภายใต้งบวงเงินเดิม 739 ล้านบาท ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 16 กุมภาพันธ์ 2553 ตามที่นายกรัฐมนตรีพิจารณาแล้วเห็นชอบให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์รับเรื่องนี้ ไปดำเนินการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัย

ศัตรูพืชระบาด (เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล) ในพื้นที่จังหวัดพิจิตร จำนวน 191,995,334 บาท โดยให้ใช้จากเงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรตามความเห็นของสำนักงานประมาณ

2. สำนักงานประมาณพิจารณาแล้วเห็นว่า มีความจำเป็นต้องให้การช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยศัตรูพืชระบาด (เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล) จำนวน 191,995,334 บาท ตามเหตุผลที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์เสนอ แต่เนื่องจากขณะนั้นงบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็นของปีงบประมาณ พ.ศ.2553 คงเหลืออยู่จำกัด ต้องเตรียมไว้รองรับสำหรับการช่วยเหลือเยียวยาผู้ได้รับผลกระทบจากการชุมนุม และผู้ประสบภัยแล้งที่จำเป็นเร่งด่วนรอการจัดสรรอีกเป็นจำนวนมาก ประกอบกับผู้แทนกระทรวงเกษตรและสหกรณ์แจ้งในที่ประชุมคณะกรรมการประสานงานและขับเคลื่อนการดำเนินงานตามมติคณะรัฐมนตรี (ปคค.) เมื่อวันที่ 10 มิถุนายน 2553 ว่า การดำเนินการโครงการช่วยเหลือผู้ได้รับผลกระทบจากการระบาดของเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล โรคเหี่ยวเตี้ย และโรคใบหงิก ตามมติคณะรัฐมนตรีเมื่อวันที่ 9 กุมภาพันธ์ 2553 ในวงเงินทั้งสิ้น 1,240 ล้านบาท จากงบประมาณรายจ่ายประจำปีงบประมาณ พ.ศ.2553 งบกลาง รายการเงินสำรองจ่ายเพื่อกรณีฉุกเฉินหรือจำเป็น จำนวน 501 ล้านบาท และเงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร จำนวน 739 ล้านบาท จะมีงบประมาณคงเหลือจากเงินงบประมาณและเงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร ดังนั้น จึงเห็นสมควรที่คณะรัฐมนตรีจะอนุมัติให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ให้ความช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยศัตรูพืชระบาด (เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล) ในพื้นที่จังหวัดพิจิตร จำนวน 191,995,344 บาท โดยให้ใช้จากเงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรที่คงเหลือดังกล่าว

3. การประชุมคณะอนุกรรมการพิจารณา ติดตามฯ เมื่อวันที่ 6 สิงหาคม 2553 ในที่ประชุมมีมติดังนี้

3.1 กรมส่งเสริมการเกษตรขอใช้เงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรที่เหลือจากโครงการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ได้รับผลกระทบจากการระบาดของเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล โรคเหี่ยวเตี้ย และโรคใบหงิก เพื่อให้ความช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยศัตรูพืชระบาด (เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล) 2552/2553 ของจังหวัดพิจิตร จำนวน 191,995,334 บาทนั้น ยังไม่ครอบคลุมพื้นที่ที่เสียหายของจังหวัดอื่นๆที่เกษตรกรผู้ประสบภัยศัตรูพืชระบาด (เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล)

3.2.การขอใช้เงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรตามโครงการให้ความช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยศัตรูพืชระบาด (เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล) 2552/2553 ตามระเบียบกระทรวงการคลังว่าด้วยเงินทดรองราชการเพื่อช่วยเหลือผู้ประสบภัยพิบัติกรณีฉุกเฉิน พ.ศ.2546 และเพิ่มเติม (ฉบับที่2) พ.ศ.2549 นั้น ไม่ตรงกับเงื่อนไข และวัตถุประสงค์ของโครงการเดิม (โครงการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ได้รับผลกระทบจากการระบาดของเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล โรคเหี่ยวเตี้ย และโรคใบหงิก) ในการปฏิบัติ หากจะขอใช้เงินที่เหลือ ต้องเสนอปิดโครงการเดิมก่อนว่ามีเงินเหลือเท่าไร จึงจะเสนอขอใช้เงินที่เหลือได้ โดยขอให้กรมการข้าวปิดโครงการเดิมก่อน หรือกรมส่งเสริมการเกษตรเสนอ หากกรมส่งเสริมการเกษตรจะขอใช้เงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรที่เหลือให้เสนอโครงการมาใหม่ โดยให้ครอบคลุมพื้นที่ที่เสียหายทั้งหมด

3.3 หากกรมส่งเสริมการเกษตรจะขอใช้เงินกองทุนฯ ควรเสนอโครงการมาใหม่ โดยให้สรุปพื้นที่จังหวัดอื่น ๆ ที่เป็นภาพรวม และวงเงินที่ขอใช้เสนอคณะกรรมการป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านการเกษตรพิจารณาขอใช้เงินงบกลางก่อน หากไม่ได้รับการจัดสรร และต้องมาขอใช้เงินกองทุนฯ ก็ให้เสนอคณะอนุกรรมการพิจารณาติดตามและประเมินผลโครงการที่ขอใช้เงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรพิจารณาต่อไป

ข้อเท็จจริง

1. การประชุมคณะอนุกรรมการวางแผนและติดตามการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร ครั้งที่ 4/2553 เมื่อวันที่ 16 สิงหาคม 2553 มีปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นประธาน มีมติให้กรมส่งเสริมการเกษตร สรุปรายจังหวัด พื้นที่เสียหายและวงเงินขอรับความช่วยเหลือทั้งหมด เสนอกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เพื่อขอใช้เงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรในการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยศัตรูพืชระบาด (เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล)

2. กรมส่งเสริมการเกษตร ได้มีหนังสือ ที่ กษ 1004/9553 ลงวันที่ 17 สิงหาคม 2553 ขอใช้เงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยศัตรูพืชระบาด (เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล) ตามระเบียบกระทรวงการคลังฯ ในพื้นที่ 9 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดสิงห์บุรี สุพรรณบุรี ศรีสะเกษ กาญจนบุรี พิจิตร พิษณุโลก ลพบุรี นครสวรรค์ และจังหวัดพระนครศรีอยุธยา เกษตรกร 42,734 ราย พื้นที่ได้รับความเสียหาย 818,679.75 ไร่ วงเงินขอรับความช่วยเหลือ จำนวน 496,119,928.50 บาท โดยมีรายละเอียดดังนี้

(1) นายกรัฐมนตรีเห็นชอบให้ใช้เงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร ให้ความช่วยเหลือเกษตรกร จังหวัดพิจิตร จำนวน 16,311 ราย ในพื้นที่ 316,824 ไร่ วงเงิน 191,995,344 บาท

(2) กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ให้กรมส่งเสริมการเกษตรตรวจสอบการใช้สารเคมี จำนวน 4 จังหวัด ได้แก่ กาญจนบุรี พิจิตร พิษณุโลก และจังหวัดลพบุรี เกษตรกร จำนวน 10,457 ราย พื้นที่ได้รับความเสียหาย 211,833.25 ไร่ วงเงิน 175,164,603 บาท

(3) อยู่ระหว่างกระทรวงเกษตรและสหกรณ์พิจารณา จำนวน 4 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดสิงห์บุรี สุพรรณบุรี ศรีสะเกษ และนครสวรรค์ เกษตรกร จำนวน 15,918 ราย พื้นที่ 289,050.50 ไร่ วงเงิน 175,164,603 บาท

(4) อยู่ระหว่างกรมส่งเสริมการเกษตรตรวจสอบหลักฐาน จำนวน 1 จังหวัด คือ จังหวัดพระนครศรีอยุธยา เกษตรกรจำนวน 48 ราย พื้นที่ 972 ไร่ วงเงิน 582,032 บาท

3. คณะอนุกรรมการพิจารณาและติดตามประเมินผลฯ ได้มีการประชุม ครั้งที่ 9/2553 เมื่อวันที่ 24 สิงหาคม 2553 เพื่อพิจารณานุมัติ โครงการเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยศัตรูพืชระบาด(เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล) ของกรมส่งเสริมการเกษตร มีความเห็นที่ประชุม ดังนี้

ความเห็นที่ประชุม

นางจิราภรณ์ ด่านไทยวัฒนา ให้ความเห็นว่า ในหลักการของการให้ความช่วยเหลือของเงินกองทุนฯ จะเป็นการช่วยเหลือในกรณีที่ไม่ใช่แหล่งเงินจากที่ใดแล้ว ถึงจะมาใช้เงินจากกองทุนฯ โครงการที่นำเสนอ ลักษณะความเสียหายได้เกิดขึ้นแล้ว เงินจากกองทุนฯเพียงเข้าไปเยียวยา และบรรเทา ผลสำเร็จของโครงการจึงไม่สามารถบอกได้ว่า เกษตรกรได้อะไรจากเงินของกองทุนฯ โครงการจึงไม่สามารถใช้เงินกองทุนฯได้ตามพระราชบัญญัติกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร พ.ศ.2517

ประธาน ให้ความเห็นว่า ในการอนุมัติโครงการสนับสนุนงบประมาณเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรที่ได้รับผลกระทบจากภาวะโรคระบาดสัตว์ปีก สามารถที่จะพิจารณาให้ใช้เงินจากกองทุนฯได้ตามมาตรา 18(3) เนื่องจากเป็นภัยร้ายแรงต่อสิ่งแวดล้อมซึ่งจะเป็นผลเสียต่อเกษตรกร และในโครงการช่วยเหลือเกษตรกรผู้ได้รับผลกระทบจากการระบาดของเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล โรคเขี้ยวเตี้ย และโรคใบหงิกนั้น สามารถใช้เงินจากกองทุนฯได้ เพราะเป็นภัยร้ายแรง

โดยช่วงที่มีการระบาดของเชื้อโควิดจะมีกิจกรรมการไถ่กลบในการตัดวงจรระบาด ช่วงเวลาดังกล่าวอยู่ในช่วงที่เกิดภัยร้ายแรง ถ้าไม่ไถ่กลบจะเกิดอันตรายร้ายแรงเกิดผลเสีย แต่โครงการที่นำเสนอมาเป็นการช่วยเหลือเมื่อความเสียหายได้เกิดขึ้นแล้ว ทำให้ไม่สามารถใช้เงินกองทุนได้ตาม พ.ร.บ.กองทุนมาตรา 18(3)

นายมนตรี บุญพาณิชย์ ผู้แทนสำนักคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้ให้ความเห็นว่า วัตถุประสงค์ในการดำเนินการแก้ไขปัญหาหนี้ไม่มี แต่เป็นการดำเนินการโดยเอาเงินไปชดเชยให้กับเกษตรกร หลังจากที่ปัญหาจบไปแล้ว และปัจจุบันกรมส่งเสริมการเกษตรมีโครงการแก้ไขปัญหาเพื่อยุติหนี้ระยะที่ 2 ในระยะแรกไม่มีการชดเชยในลักษณะนี้ ซึ่งมีวิธีการดำเนินงานที่แตกต่างจากโครงการแรก

นางอารีย์ โสภวดี ผู้แทนสำนักงานเศรษฐกิจการเกษตร ให้ความเห็นว่า โครงการนี้ไม่สามารถใช้เงินกองทุนได้ เนื่องจากเป็นภัยพิบัติที่เกิดขึ้นไปแล้ว ซึ่งต่างกับกรณีของโครงการให้หัวหน้าที่เคยใช้เงินจากกองทุนไปเพื่อไปชดเชยให้กับเกษตรกรในขณะที่เกิดการระบาดของโรคซึ่งเป็นภัยร้ายแรงต่อสิ่งแวดล้อม

นายสุรัชย์ ศิริมัย ประธานสหกรณ์โคนมบ้านมิ่ง จำกัด ให้ความเห็นว่า ถ้าดูตาม พ.ร.บ. มาตรา 18(3) นั้น เป็นการดำเนินงานจำเป็นเร่งด่วนเพื่อขจัดภัยร้ายแรงต่อสิ่งแวดล้อมอันเป็นผลเสียต่อเกษตรกร แต่โครงการที่เสนอมาเหตุเกิดขึ้นแล้ว ซึ่งไม่เป็นไปตาม พ.ร.บ. กองทุน มาตรา 18(3) และโครงการแรกได้ให้ความช่วยเหลือไปแล้ว

นายโชคทวี อภิภัทรกุล ผู้แทนธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ให้ความเห็นว่า พ.ร.บ.กองทุนฯ ได้บัญญัติไว้เพื่อที่จะให้จ่ายเงิน แต่ในลักษณะของเงินยืม ไม่ได้มีการพูดถึงในลักษณะการใช้จ่ายตรงนั้นว่าสามารถใช้จ่ายเป็นเงินยืมได้ ถึงแม้มาตรา 18(3) ถ้าตีความว่าให้สามารถใช้จ่ายได้ ก็ไม่สามารถที่จะอนุมัติได้เนื่องจากพ.ร.บ.กองทุนฯ บัญญัติไว้เพื่อที่จะให้จ่ายเงินไม่ได้บัญญัติไว้ว่า เป็นเงินยืม เพราะฉะนั้นไม่มีมาตราในเรื่องการให้เงินยืม เพราะฉะนั้นโครงการที่นำเสนอขึ้น จึงไม่สามารถขอใช้เงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรได้

มติที่ประชุม

ที่ประชุมได้พิจารณาแล้ว โครงการเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยศัตรูพืชระบาด(เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล) ไม่สามารถขอใช้เงินจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรได้ เนื่องจากไม่เป็นไปตามพระราชบัญญัติกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร พ.ศ.2517 มาตรา 18(3)

ข้อเสนอที่ประชุม

พิจารณาให้ความเห็นชอบผลการพิจารณาของคณะอนุกรรมการพิจารณาและติดตามประเมินผลฯ เรื่อง กรมส่งเสริมการเกษตรขอใช้เงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร เพื่อช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยศัตรูพืชระบาด (เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล) ในการประชุม ครั้งที่ 9/2553 เมื่อวันที่ 24 สิงหาคม 2553

ความเห็นที่ประชุม

เลขานุการฯ ชี้แจงว่า ได้นำเรียนรัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ในเรื่องผลการพิจารณาของคณะอนุกรรมการพิจารณา ติดตามและประเมินผลโครงการที่ขอใช้เงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร ครั้งที่ 9/2553 เมื่อวันที่ 24 สิงหาคม 2553 ที่ประชุมได้มีมติว่าโครงการเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยศัตรูพืชระบาด (เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล) ไม่สามารถขอใช้เงินจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรได้ เนื่องจากไม่เป็นไปตามพระราชบัญญัติกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร พ.ศ.2517 มาตรา 18(3) รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์จึงมีบัญชาให้นำเสนอผลการพิจารณาดังกล่าวให้คณะกรรมการสงเคราะห์เกษตรกรพิจารณาให้ความเห็นชอบ

นายวิเชียร เจียรธรรม ประธานกลุ่มเกษตรกรภาคตะวันตก ให้ความเห็นเห็นว่า เห็นด้วยกับผลการพิจารณาของคณะอนุกรรมการพิจารณา ติดตามและประเมินผลโครงการที่ขอใช้เงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร เนื่องจาก ณ ปัจจุบันเกษตรกรได้ดำเนินการทำนารุ่นใหม่แล้วและใกล้ถึงเวลาที่จะเก็บเกี่ยว จึงไม่มีหลักฐานในการยืนยันความเสียหายจากภัยศัตรูพืชระบาด(เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล) ของเกษตรกรแต่ละราย

มติที่ประชุม

ที่ประชุมพิจารณาแล้วเห็นชอบตามมติของคณะอนุกรรมการพิจารณา ติดตามและประเมินผลโครงการที่ขอใช้เงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร ครั้งที่ 9/2553 เมื่อวันที่ 24 สิงหาคม 2553 คือ โครงการเพื่อช่วยเหลือเกษตรกรผู้ประสบภัยศัตรูพืชระบาด (เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล) ไม่สามารถขอใช้เงินจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรได้ เนื่องจากไม่เป็นไปตามพระราชบัญญัติกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร พ.ศ.2517 มาตรา 18(3) “การดำเนินการที่จำเป็นและเร่งด่วนเพื่อขจัดภัยร้ายแรงต่อสิ่งแวดล้อมอันจะเป็นผลเสียหายแก่เกษตรกร”

เรื่องที่ 5.2 การจัดทำยุทธศาสตร์กองทุนสงเคราะห์เกษตรกร ปี 2554-2557

เลขานุการฯ เสนอที่ประชุมว่า

เรื่องเดิม

1. สำนักงานปลัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ได้ว่าจ้างมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์เป็นที่ปรึกษาการจัดทำยุทธศาสตร์กองทุนสงเคราะห์เกษตรกร ปี 2554-2557 ภายในวงเงิน 2,000,000 บาท ระยะเวลาดำเนินการ 60 วัน ตั้งแต่วันที่ 2 เมษายน 2553 - 31 พฤษภาคม 2553

2. มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ได้จัดทำยุทธศาสตร์กองทุนสงเคราะห์เกษตรกร ปี 2554-2557 สรุปได้ ดังนี้

2.1 **วิสัยทัศน์** “พัฒนาการจัดการเงินทุน มุ่งนำองค์กรตามหลักธรรมาภิบาล เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตเกษตรกร”

2.2. **พันธกิจ** แบ่งออกเป็น 3 ประเด็น ดังนี้

(1) บริหารจัดการกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรภายใต้หลักธรรมาภิบาล ประกอบด้วยหลักทางด้านนิติธรรม หลักของคุณธรรม หลักของความโปร่งใส หลักของการมีส่วนร่วม หลักความรับผิดชอบ หลักความคุ้มค่า ตั้งแต่ระดับนโยบาย ระดับดำเนินการ ระดับปฏิบัติการและระดับเกษตรกรเพื่อให้การดำเนินงานของกองทุนมีประสิทธิภาพ ได้รับการยอมรับจากทุกภาคส่วน รวมทั้งตอบสนองความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของ (Stakeholder) กองทุนสงเคราะห์เกษตรกร

(2) พัฒนาระบบการบริหารเงินของกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรแบบครบวงจร ตั้งแต่การเพิ่มปริมาณเงินคงคลังให้กองทุนสงเคราะห์เกษตรกร หมุนเวียนเงินที่สามารถสร้างรายได้ให้กับกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร การกระจายโอกาสให้เกษตรกรสามารถเข้าถึงแหล่งเงินอย่างทั่วถึง การสร้างคุณค่าให้เกษตรกรได้รับประโยชน์จากเงินกู้ยืม การลดความเสี่ยงทางการเงินของกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรรวมทั้งการชำระหนี้คืนกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร เพื่อให้การจัดการเงินของกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรมีประสิทธิภาพ ดำเนินงานได้อย่างมั่นคงต่อเนื่องและยั่งยืน

(3) สนับสนุนและส่งเสริมอาชีพเกษตรกรตามความสอดคล้องของกิจกรรมการเกษตร และความต้องการของเกษตรกร การพัฒนาองค์ความรู้ การสร้างโอกาสทางการตลาดและการเข้าถึงแหล่งเงินทุน ภายใต้กระบวนการมีส่วนร่วมและสามารถสร้างคุณค่าที่แท้จริงต่อเกษตรกร

2.3 ประเด็นยุทธศาสตร์กองทุนสงเคราะห์เกษตรกร ปี 2554-2557 แบ่งออกเป็น 3 ประเด็น ดังนี้

(1) ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 การบริหารจัดการกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรที่มีประสิทธิภาพ ภายใต้หลักธรรมาภิบาล เป็นการเน้นที่การบริหารจัดการองค์กรและการดำเนินภายในของกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร โดยมีหลักธรรมาภิบาลเป็นแนวทางพื้นฐานในการดำเนินงาน

(2) ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนาความมั่นคงทางการเงินของกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร เป็นการมุ่งสู่ความเข้มแข็งและความมั่นคงทางการเงินของกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร เพื่อการดำเนินงาน สงเคราะห์เกษตรกรอย่างยั่งยืน

(3) ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 สนับสนุนและสร้างโอกาสให้เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดี เป็นการดำเนินงานเพื่อเกษตรกรในเชิงรุก ทั้งการสนับสนุน สร้างโอกาส เพื่อให้เกษตรกรมีระดับคุณภาพชีวิตที่ดี

2.4. เป้าประสงค์ แบ่งออกเป็น 3 เป้าประสงค์ ดังนี้

เป้าประสงค์เชิงประสิทธิผล

(1) ผลการดำเนินงานของกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร ได้รับการยอมรับจากทุกภาคส่วน และตอบสนองความต้องการจากผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรได้

(2) กองทุนสงเคราะห์เกษตรกรมีปริมาณเงินคงคลังเพิ่มขึ้น ดำเนินงานได้อย่างต่อเนื่อง ยั่งยืน หนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ลดลง และเงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรสามารถสร้างคุณค่าต่อเกษตรกร ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย และประเทศชาติ

(3) เกษตรกรได้รับคุณค่าจากเงินของกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร และมีระดับคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

เป้าประสงค์คุณภาพการให้บริการ

(4) เกษตรกรได้รับการบริการที่ดีตามความต้องการ ภายใต้หลักธรรมาภิบาล จากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร

(5) กองทุนสงเคราะห์เกษตรกรให้บริการทางการเงินแก่เกษตรกรได้อย่างทั่วถึง รวดเร็ว และสร้างความพึงพอใจให้เกษตรกรได้

(6) เกษตรกรได้รับการสนับสนุนและส่งเสริมที่เหมาะสมจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร

เป้าประสงค์ประสิทธิภาพการปฏิบัติราชการ

(7) กองทุนสงเคราะห์เกษตรกรใช้กระบวนการบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพและประสิทธิผลภายใต้หลักธรรมาภิบาล ตั้งแต่ การพัฒนานโยบายและแผนงานบริหารจัดการ การแปลงแผนสู่ภาคปฏิบัติ การติดตามความก้าวหน้า การประเมินผล และการพัฒนาวางแผนใหม่

เป้าประสงค์การพัฒนาองค์กร

(8) การพัฒนาทรัพยากรบุคคลให้มีสมรรถนะขีดความสามารถที่เหมาะสมในการปฏิบัติงานตามแผนยุทธศาสตร์กองทุนสงเคราะห์เกษตรกร ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญของการขับเคลื่อนสู่การเสริมสร้างความเป็นเลิศให้กองทุนสงเคราะห์เกษตรกร

2.5. กลยุทธ์ กำหนดตามประเด็นยุทธศาสตร์ 3 ประเด็น รวมทั้งหมด 9 กลยุทธ์ ดังนี้

(1) ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 1 การบริหารจัดการกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรที่มีประสิทธิภาพ ภายใต้หลักธรรมาภิบาล

กลยุทธ์ที่ 1.1 บริหารจัดการกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรด้วยหลักธรรมาภิบาล นำหลักธรรมาภิบาล กำหนดเป็นกรอบการขับเคลื่อนการดำเนินงานกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรอย่างเป็นรูปธรรม ตั้งแต่ระดับนโยบาย ถึงระดับปฏิบัติการ เพื่อเป็นมาตรฐานที่แสดงถึงประสิทธิภาพการดำเนินงานของกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร

กลยุทธ์ที่ 1.2 สร้างกระบวนการลดระยะเวลาและขั้นตอนการดำเนินงาน เน้นการพัฒนากระบวนการปฏิบัติงานในการตอบสนองความต้องการของผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย โดยเฉพาะการลดระยะเวลาและขั้นตอนการปฏิบัติงานต่างๆของกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร

กลยุทธ์ที่ 1.3 สนับสนุนความรู้ความเข้าใจในกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรแก่ผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย ส่งเสริมและให้ความรู้ความเข้าใจที่ชัดเจนตามฐานะบทบาทหน้าที่ของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียของกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร และสนับสนุนการพัฒนาสมรรถนะความสามารถที่เหมาะสมของผู้มีส่วนได้ส่วนเสียในการดำเนินงานหรือเชื่อมโยงเกี่ยวข้องกับกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร

(2) ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 2 พัฒนาความมั่นคงทางการเงินของกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร

กลยุทธ์ที่ 2.1 สร้างแรงจูงใจในการชำระหนี้และวินัยทางการเงิน เป็นการสร้างแนวทางให้เกษตรกรหรือหน่วยงานภาครัฐที่กู้ยืมเงินตระหนักถึงความสำคัญหรือประโยชน์ในการบริหารจัดการหนี้เพื่อการรับโอกาส สิทธิประโยชน์ และความน่าเชื่อถือ ในการรับบริการจากกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร

กลยุทธ์ที่ 2.2 ประเมินความเสี่ยงและเตรียมความพร้อมทางการเงิน เป็นการวิเคราะห์และพยากรณ์ ความเสี่ยงที่อาจเกิดขึ้นจากโครงการต่างๆ พร้อมเฝ้าระวังสถานการณ์ทางการเงินการเกษตร เพื่อเตรียมความพร้อมทางการเงินรองรับความต้องการของเกษตรกร

กลยุทธ์ที่ 2.3 สร้างรายได้ให้กองทุนสงเคราะห์เกษตรกร มุ่งสร้างความเข้มแข็งและความมั่นคงด้านการเงินของกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร ด้วยการหาแหล่งรายได้เพิ่มปริมาณเงินคงคลัง และหมุนเวียนเงินในลักษณะที่ก่อให้เกิดรายได้

(3) ประเด็นยุทธศาสตร์ที่ 3 สนับสนุนและสร้างโอกาสให้เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดี

กลยุทธ์ที่ 3.1 สร้างกระบวนการมีส่วนร่วมและสนับสนุนการพัฒนาอาชีพ

เกษตรกร ให้ความสำคัญกับการส่งเสริมและสนับสนุนเกษตรกรในการเข้าถึงแหล่งเงินทุนที่ สะดวก รวดเร็ว ทัวถึง และมีประสิทธิภาพ ในการพัฒนากิจกรรมการเกษตร ภายใต้กระบวนการมีส่วนร่วมตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง

กลยุทธ์ที่ 3.2 บูรณาการปฏิบัติงานและติดตามผลเกษตรกร เป็นการพัฒนาความ

ร่วมมือในการบูรณาการทำงานร่วมกับหน่วยงานภาครัฐและเกษตรกร ในระดับส่วนกลาง ส่วนภูมิภาค รวมทั้ง ติดตามผลความก้าวหน้าของเกษตรกร โดยการนิเทศแนะนำแนวทางที่เหมาะสม เพื่อประโยชน์ต่อคุณภาพชีวิต เกษตรกร และสร้างทัศนคติความสัมพันธที่ดีร่วมกัน

กลยุทธ์ที่ 3.3 สร้างองค์ความรู้ด้วยกระบวนการวิจัย เป็นการใช้กระบวนการวิจัยแบบมี

ส่วนร่วม เพื่อมุ่งสร้างองค์ความรู้ เทคโนโลยี หรือนวัตกรรมทางการเกษตร ที่สามารถสร้างคุณค่าต่อเกษตรกรและ พัฒนาคุณภาพเกษตรกร

3. จากการประชุมคณะกรรมการสงเคราะห์เกษตรกร ครั้งที่ 7/2553 เมื่อวันที่ 9 สิงหาคม 2553 ที่ประชุมได้มีความเห็นและมีมติ ดังนี้

ความเห็นที่ประชุม

นายสุจิโรจน์ คงเมือง ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย ให้ความเห็นว่ คณะกรรมการมีสิทธิแก้ไข เปลี่ยนแปลงยุทธศาสตร์นี้ได้หรือไม่ และถ้าไม่สามารถแก้ไขได้ ที่ประชุมก็ต้องมีมติรับทราบเท่านั้น

นางสาวดาวัลย์ คำภา ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ให้ความเห็น ดังนี้

1. ควรนำร่างการจัดทำยุทธศาสตร์กองทุนสงเคราะห์เกษตรกร ปี 2554-2557 เสนอ คณะกรรมการสงเคราะห์เกษตรกรเพื่อพิจารณาก่อน แต่เนื่องจากได้มีการตรวจรับและเบิกจ่ายเงินไปเรียบร้อยแล้ว ถ้าคณะกรรมการฯ พิจารณาแล้วจะแก้ไข มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์จะแก้ไขให้หรือไม่

2. ยุทธศาสตร์ที่จัดทำมาใช้เป็นเพียงการทำเพื่อให้ผ่านตัวชี้วัด ต้องมีกระบวนการขับเคลื่อน ให้เกิดประโยชน์ และสามารถนำมาใช้ประโยชน์ได้มากกว่านั้น

ฝ่ายเลขานุการฯ ชี้แจงว่า เนื่องจากเวลาที่ได้กำหนดในการจัดทำเพียง 60 วัน จึงไม่ได้นำเสนอที่ ประชุมคณะกรรมการสงเคราะห์เกษตรกรเพื่อพิจารณาตรวจร่างก่อน จึงเป็นเพียงผ่านความเห็นชอบจาก คณะกรรมการตรวจรับเท่านั้น เข้าใจว่าถ้าคณะกรรมการฯ ให้แก้ไขปรับปรุง มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ก็สามารถช่วยได้

นายอุบลศักดิ์ บัวหลวงงาม ประธานคณะกรรมการกลางกลุ่มเกษตรกรแห่งประเทศไทย ให้ ความเห็นว่ เห็นด้วยในหลักการในการจัดทำยุทธศาสตร์ แต่ควรให้มีประสิทธิภาพมากกว่านี้ ถ้าต้องการจะทำต่อไป ให้เชื่อมโยง ควรให้ประธานมีส่วนร่วมในการร่วมรับรู้ด้วย

มติที่ประชุม

ที่ประชุมได้พิจารณาแล้วมีมติ ให้ฝ่ายเลขานุการฯ เชิญมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ในฐานะเป็นที่ ปรีกษาการจัดทำยุทธศาสตร์กองทุนสงเคราะห์เกษตรกร ปี 2554-2557 มาชี้แจงในที่ประชุมคราวต่อไป และให้

คณะกรรมการฯ ศึกษาเอกสารการจัดทำยุทธศาสตร์กองทุนสงเคราะห์เกษตรกร ปี 2554-2557 หากเห็นควรปรับปรุงแก้ไข ให้นำเสนอที่ประชุมต่อไปด้วย

ความก้าวหน้า

ฝ่ายเลขานุการฯ ได้มีหนังสือเชิญอาจารย์ชูเกียรติ รักซ้อน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ เพื่อเข้าร่วมประชุมชี้แจงการจัดทำยุทธศาสตร์กองทุนสงเคราะห์เกษตรกร ปี 2554-2557 เพื่อประกอบการพิจารณาของคณะกรรมการสงเคราะห์เกษตรกร

ข้อเสนอที่ประชุม

เพื่อพิจารณายุทธศาสตร์กองทุนสงเคราะห์เกษตรกร ปี 2554-2557

คำชี้แจง

รองศาสตราจารย์ชูเกียรติ รักซ้อน ผู้แทนมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้ชี้แจงดังนี้

1. ในส่วนของการศึกษาเรื่องการประเมินผล มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ได้ตรวจสอบจากเอกสารและใช้ SWOT แต่ไม่ได้นำร่างพระราชบัญญัติกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรฉบับใหม่มาศึกษา เพราะไม่แน่ใจว่าจะนำมาใช้ได้เมื่อไร และได้หารือกับผู้รับผิดชอบแล้ว อีกทั้งระยะเวลาการศึกษาสั้น เหลือระยะเวลาเพียง 2 เดือน เพราะฉะนั้นมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์จะต้องทำงานภายใต้ข้อจำกัด
 2. การมีส่วนร่วมจากการตรวจสอบเอกสารการสัมภาษณ์ การทำประชาพิจารณ์เป็นรายการ พังความคิดเห็นมุมมองทั้งหมดที่เกี่ยวข้อง
 3. ในสัญญาจ้าง (TOR) ข้อกำหนดทั้งหมดครบที่กลยุทธ์ และได้มีการเสนอแนะโครงการต่าง ๆ ให้แต่ว่าเป็นชื่อโครงการเท่านั้น ซึ่งกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรจะต้องทำต่อเป็น Action Plan จริง โดยมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์จะเป็นที่ปรึกษาและเป็นผู้ชี้แนะให้ จะสังเกตว่า การทำแผนกลยุทธ์โดยบุคคลภายนอกจะไม่ได้ความถูกต้อง อย่างไรก็ตามมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ยินดีเป็นที่ปรึกษาให้ ถ้านโยบายของผู้บริหารเห็นชอบในแผนกลยุทธ์นี้แล้ว ผู้ปฏิบัติคงต้องเอาแผนนี้ทำเป็นแผนปฏิบัติการให้ได้ เพราะถ้าไม่ได้ก็ถือว่าเป็นความล้มเหลวและสูญเสียค่าใช้จ่าย
 4. สำหรับตัวชี้วัดคงต้องขอปรับกับฝ่ายเลขานุการฯ เพื่อให้เกิดความชัดเจน ซึ่งการคิดตัวชี้วัดได้คิดไปไกล ในด้านคุณภาพชีวิตของเกษตรกร ซึ่งเป็นเรื่องที่วัดยาก
 5. สำหรับเรื่องที่ไม่เป็นตัวเงิน จะมองในมิติของเศรษฐกิจพอเพียง ซึ่งทางมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์จะนำไปปรับข้อความให้เห็นเป็นรูปธรรม
- นายลลิต พัฒนพนิชธารงค์ ผู้แทนมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ได้ชี้แจงว่า สำหรับตัวชี้วัดผู้เชี่ยวชาญของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์หลายท่าน จะมองข้อมูลแบบกว้าง การให้เงินกองทุนเพิ่มขึ้น มุมมองด้านการเงิน ด้านสถาบันเกษตรกร สหกรณ์ กลุ่มเกษตรกร การขอกู้เงินควรเริ่มต้นด้วยจำนวนเงินเท่าไร ความพึงพอใจควรเป็นมาตรฐานเท่าไร ดีหรือดีมากจะอยู่ที่คะแนน 80 ขึ้น ข้อมูลตัวชี้วัดจะดูผลการดำเนินงานที่ผ่านมา ได้แก่รายงานประจำปี ซึ่งทั้งหมดมีการวิเคราะห์ว่ากองทุนสามารถทำได้ และได้สอบถามเจ้าหน้าที่ของกองทุนฯ แล้ว

ความเห็นที่ประชุม

ประธานให้ความเห็น ดังนี้

1. ประเด็นบางส่วนที่คณะกรรมการจัดทำอาจไปไม่ถึง คือ จะมีการประกาศใช้ พรบ.กองทุนฯ ฉบับใหม่อีกไม่นานมีหลายประเด็นที่เปลี่ยนแปลงไปจากเดิม เช่น การเข้าถึงแหล่งเงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรภายใต้ พ.ร.บ. ฉบับใหม่ สถาบันเกษตรกรสามารถกู้ได้จะเป็นภาระมาก มีสถาบันเกษตรกรจำนวน 2,000 กว่าราย แต่มีเจ้าหน้าที่เพียงไม่กี่คน ต้องพิจารณาปรับองค์กรใหม่ที่มารองรับกฎหมายใหม่ เปลี่ยนแปลงการจัดเก็บ แหล่งที่มา หลักเกณฑ์ มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ได้นำร่าง พ.ร.บ. ใหม่มาศึกษาหรือไม่
2. จากการตรวจทานยุทธศาสตร์ที่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์จัดทำมีประเด็นที่น่าสนใจมาก แต่ยังไม่ชัดเจนในเรื่องของการนำสู่การปฏิบัติ ซึ่งมียุทธศาสตร์แล้วต้องมีแผนปฏิบัติงานที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ด้วย
3. การจัดทำยุทธศาสตร์กองทุนฯ ได้ผ่านการประเมินผลของบริษัททริส แล้ว แต่ในวิธีการที่จะทำต่อในแต่ละกลยุทธ์จะต้องมีโครงการมารองรับ มิฉะนั้นจะไม่เกิดประโยชน์กับกองทุนฯ
4. เห็นควรตั้งคณะทำงานเพื่อจัดทำแผนปฏิบัติงานให้เป็นไปตามยุทธศาสตร์ โดยขอความร่วมมือจากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ และกรมบัญชีกลาง เนื่องจากมีปัญหาหลายเรื่อง เช่น เรื่องความพึงพอใจ เรื่องดอกเบี้ย 0 % เรื่องการบริหารจัดการ ซึ่งมีความขัดแย้งกัน องค์กรประกอบมีหน่วยงานใดบ้าง ให้ฝ่ายเลขานุการดำเนินการ

นางสาวลดาวัลย์ คำภา ผู้แทนสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ได้ให้ความเห็น ดังนี้

1. เมื่อปี 2552 กองทุนสงเคราะห์เกษตรกรได้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร มีการวิเคราะห์ หรือข้อจำกัดบางอย่างของกองทุนฯ จำนวนมากที่ไม่ได้นำมาใช้ ซึ่งจากข้อมูลตรงนั้นสามารถนำมาต่อยอดได้
2. การวิเคราะห์เพื่อจะนำไปสู่ตัวยุทธศาสตร์ จะต้องเอาปัจจัยภายนอก และส่วนที่เป็นเรื่องของอนาคตมา เพราะการเปลี่ยนแปลง พรบ. เป็นการเปลี่ยนแปลงรูปแบบของกองทุนฯ ค่อนข้างชัดเจนในด้านการจัดการด้วย เพราะฉะนั้น การเปลี่ยนแปลงต่างๆ ถือว่าเป็นจุดอ่อน
3. กระบวนการมีส่วนร่วมการทำประชาพิจารณ์ยังไม่ชัดเจน จำนวนผู้เข้าร่วมถือเป็นเรื่องสำคัญของการทำยุทธศาสตร์ อาจจะสอบถามเกษตรกรที่เป็นลูกค้า หรือคนที่สนใจจะใช้เงินกองทุน รวมถึงบุคคลที่เกี่ยวข้องด้วยเพียงไม่กี่คน ซึ่งอาจจะกระทบกับคนจำนวนมาก ยกตัวอย่าง เงินกองทุนเกษตรกรเพิ่มขึ้น กำหนดร้อยละ 1 อะไรที่กำหนดไว้ ซึ่งจริงๆ กำหนดไม่ได้ หรือถ้ามีหลักการแล้วจะกำหนดอย่างไร

นายวิเชียร เจียรธรรม ประธานกลุ่มเกษตรกรภาคตะวันตก ให้ความเห็นว่า เรื่องยุทธศาสตร์กองทุนที่ร่างมา แผนปฏิบัติส่วนใหญ่จะเน้นสหกรณ์เป็นหลัก แต่ว่ากลุ่มเกษตรกรจะน้อยมาก ซึ่งระหว่างกลุ่มเกษตรกรและสหกรณ์ ถือว่าเป็นเกษตรกรด้วยกัน แต่ใช้กฎหมายคนละฉบับ สหกรณ์จะใช้ พ.ร.บ. สหกรณ์ แต่ของกลุ่มเกษตรกรใช้ พระราชบัญญัติว่าด้วยกลุ่มเกษตรกร ดังนั้นการทำยุทธศาสตร์ ต้องเอาบุคลากรที่ไปทำวิสัยทัศน์ต้องแยก 2 ประเภท เพราะที่ทำมาแค่ประเภทเดียว โดยเน้นสหกรณ์ และเรื่องจุดแข็งจุดอ่อน ถ้าจุดอ่อนของกองทุน จากที่มีปัญหาคือมีการเมืองเข้าแทรกแซง อุปสรรคนั้นน้อยไป ในส่วนของเงินกองทุนฯ ที่ลดลงเป็นส่วนหนึ่งที่อยู่ในค่าใช้จ่ายในการจ่ายขาดให้เกษตรกรกู้ยืมแล้วไม่สามารถเก็บได้ มีอุปสรรคอย่างไร รวมถึงอุปสรรคกองทุนต่อ

เกษตรกรที่ว่าเกษตรกรเข้าถึงแหล่งทุนซ้ำ เพราะติดขั้นตอนของทางราชการ เพราะกองทุนระบุว่าถ้าจะให้เงินกองทุนได้ต้องผ่านหน่วยงานของรัฐเท่านั้น หน่วยงานของรัฐก็ไปสร้างกติกาเพิ่มอีก เพื่อให้เกษตรกรหรือผู้มีส่วนได้เสียได้รับเงินกองทุนซ้ำ นอกจากนี้ก็ต้องดูการบริหารงานของสหกรณ์และกลุ่มเกษตรกร สหกรณ์บริหารงานแบบ Stakeholders ส่วนกลุ่มเกษตรกรบริหารงานแบบ Direct Sales โดยกลุ่มเกษตรกรจะเข้าไปถึงตัวสมาชิก แต่ของสหกรณ์จะมีขั้นตอนมาก มีผู้จัดการสหกรณ์ ประธาน เสมียน และอะไรต่างๆ จึงมีอุปสรรคหลายอย่างที่ทำให้เงินของกองทุนไม่สัมฤทธิ์ผลเท่าที่ควร และเป็นส่วนหนึ่งที่ทำให้เงินลดลง

ฝ่ายเลขานุการฯ ให้ความเห็นว่า สัญญาจ้างมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ได้จบและตรวจรับงานแล้ว ขณะนี้เป็นเรื่องที่ต้องทำตามขั้นตอน โดยทำตัวชี้วัดตามข้อตกลงกับบริษัทที่ ต้องให้คณะกรรมการสงเคราะห์เกษตรกรพิจารณาเห็นชอบร่างยุทธศาสตร์ดังกล่าว ก็ถือว่าผ่าน

นายอภิศักดิ์ จินตาทนงค์ ผู้แทนสำนักงบประมาณ ให้ความเห็น ดังนี้

1. เห็นด้วยกับการทำแผนปฏิบัติงาน แต่ไม่เห็นด้วยว่าจะให้มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ซึ่งเป็น
ที่ปรึกษา กำหนดโครงการที่จะมารองรับ

2. สำหรับกลยุทธ์ที่ 1 “การบริหารจัดการกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรที่มีประสิทธิภาพ ภายใต้หลัก
ธรรมาภิบาล” ควรให้ฝ่ายเลขานุการฯ รับไปดำเนินการจัดทำแผนปฏิบัติการว่าจะสร้างความเข้มแข็งในเรื่องการบริหาร
จัดการกองทุนฯ ได้อย่างไร

3. สำหรับกลยุทธ์ที่ 3 “สนับสนุนและสร้างโอกาสให้เกษตรกรมีคุณภาพชีวิตที่ดี” เนื่องจากมี
ผู้แทนเกษตรกรเป็นคณะกรรมการสงเคราะห์เกษตรกรด้วย น่าจะให้ข้อมูลได้ว่า เกษตรกรมีความต้องการ หรือมี
ความเดือดร้อนที่จะให้ภาครัฐไปช่วยเหลือในเรื่องอะไร เห็นควรจัดประชุมในเรื่องการกำหนดทิศทางในการเดินทาง
ของกองทุนฯ ขับเคลื่อนโดยคณะกรรมการฯ และคณะอนุกรรมการฯ ชุดอื่น ๆ โดยกำหนดบทบาทของคณะ
กรรมการฯ ในตัวชี้วัดเชิงบริหารจัดการได้ กำหนดและขอให้ผู้แทนเกษตรกรช่วยในเรื่องแนวทางการพัฒนา
เกษตรกร และการช่วยเหลือเกษตรกรในอนาคต

4. จำนวนเงินกองทุนสงเคราะห์เกษตรกรที่ลดลงเป็นเรื่องปกติ เป็นเงินช่วยเหลือจากกระทรวง
เกษตรฯ และมีช่องทางขอเพิ่ม โดยมากเกิน 1,000 ล้านบาท แต่ไม่มองเห็นเป็นรูปธรรม ประมาณ 2-3 เดือน เพราะ
ถ้ามีเงินกองทุนเป็นตัวช่วยให้กระทรวงเกษตรฯ มีความคล่องตัวในการดำเนินงานการพัฒนาในภารกิจของกระทรวง
และเป็นช่องทางที่จะขอตั้งงบประมาณมาเพิ่มเติมได้ แต่ที่ผ่านมาเงินของกองทุน อยู่ในหลัก 1,000 ล้านบาท เกิน
1,000 ล้านบาทหมดก็ถูกมติ ครม. ยืมไปใช้ในโครงการต่าง ๆ ซึ่งมองไม่เห็นรูปธรรมที่ได้ช่วยเหลือ
เกษตรกร จึงเสนอให้จัดวาระการประชุมการกำหนดทิศทางใน 2-3 เดือนข้างหน้า ขณะนี้ใกล้ที่จะตั้งงบประมาณปี
ต่อไปแล้วหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจะได้นำเรื่องดังกล่าวไปรองรับเรื่องการเบิกจ่ายงบประมาณประจำปี

นางศศกร ลอศรีสกุลไชย ผู้แทนอธิบดีกรมบัญชีกลาง ให้ความเห็นว่า สำหรับยุทธศาสตร์มอง
ว่ามีครบทุกประเด็น เพียงแต่การกำหนดตัวชี้วัดและเป้าหมาย ข้อ 1.5 5) หน้า 156 ระบุว่า “โครงการที่สร้างคุณค่า
หรือผลตอบแทนที่ไม่ใช่ตัวเงินแก่เกษตรกรเฉลี่ยร้อยละ 50” ตรงนี้วัดยาก จะวัดได้อย่างไรและจะอย่างไร และ
การกำหนดตัวชี้วัดและเป้าหมาย ข้อ 1.5 6) หน้า 156 ระบุว่า “เกษตรกรที่มีคุณภาพชีวิตที่ดีโดยใช้เงินจากกองทุน
สงเคราะห์เกษตรกร เฉลี่ยร้อยละ 35” ตรงนี้มองไม่เห็นภาพ และมองไม่เห็นว่าจะสามารถทำได้ จะเห็นว่า

มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์มองในทุกด้าน ได้แก่ ด้านเกษตรกร และในด้านกองทุนสงเคราะห์เกษตรกร รวมถึงจุดมุ่งหมายที่จะไป ดังนั้นในส่วนนี้ต่อไปต้องมีการทบทวนยุทธศาสตร์เพื่อให้เป็นปัจจุบัน คงต้องให้มหาวิทยาลัยมาช่วยแนะนำ จะเห็นได้ว่าการจัดทำยุทธศาสตร์ที่ให้อุดหนุนภายนอกเข้ามาช่วย จะไม่ตรงเป้าที่ตั้งไว้ แต่อย่างไรก็ตาม การทำยุทธศาสตร์เป็นเรื่องที่ต้องใช้หลักวิชาการ เช่น Balanced Scorecard และ Blue Ocean ซึ่งอาจจะต้องอาศัยคำแนะนำจากมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ ในด้านของการปรับตัวชีวิตและในส่วนของการให้ตั้งคณะกรรมการเป็นคณะผู้จัดทำแผนปฏิบัติการนั้น กรมบัญชีกลางไม่ขัดข้อง เพราะว่าวันนี้ภาพหนึ่งของกรมบัญชีกลางก็อยู่ในส่วนของกองทุนฯ ด้วย

นายสุจิโรจน์ คงเมือง ผู้แทนกระทรวงมหาดไทย ให้ความเห็นว่า มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ได้เรียนเชิญส่วนราชการเข้าร่วมจัดทำประชาพิจารณ์ และให้ส่วนราชการเบิกจ่ายเงินจากต้นสังกัด ซึ่งถ้าให้หน่วยงานราชการไปร่วมออกความเห็นในการจัดทำประชาพิจารณ์ หรือการตั้งคณะกรรมการฯ และคณะทำงานจัดทำแผนปฏิบัติการก็ควรจะให้เบิกจ่ายจากกองทุนฯ ได้ เนื่องจากมีงบประมาณที่ตั้งไว้

นายอุบลศักดิ์ บัวหลวงงาม ประธานคณะกรรมการกลุ่มเกษตรกรแห่งประเทศไทย ให้ความเห็นว่า ค่าใช้จ่ายของกลุ่มเกษตรกรไม่สามารถเบิกได้ ถ้ามีการแต่งตั้งคณะกรรมการ จึงมีความเห็นว่า ควรให้ประธานเป็นประธานคณะกรรมการชุดนี้ด้วย และในขณะเดียวกันกลุ่มเกษตรกรได้เสนอให้เป็นที่ปรึกษายุทธศาสตร์ให้กลุ่มเกษตรกร รวมถึงที่ประชุมระดับประเทศก็จะเป็นประธานวางแผนพัฒนากลุ่มก้าวหน้าต่อไป

มติที่ประชุม

ที่ประชุมได้พิจารณาแล้วมีมติ เห็นชอบยุทธศาสตร์กองทุนสงเคราะห์เกษตรกร ปี 2554-2557 ตามที่มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์เสนอ และให้ตั้งคณะกรรมการเพื่อจัดทำแผนการปฏิบัติงานให้ตอบรับกับยุทธศาสตร์ ทั้งนี้ให้มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์เป็นที่ปรึกษา

ปิดประชุมเวลา 15.30 น.

นางจิราภา สุภาพคำ

ผู้จัดรายงานการประชุม

ว่าที่ ร.ต.สมพูนทรัพย์ กล้าวิกรณ์

ผู้ตรวจรายงานการประชุม